

SLOVENSKI

Poročevalac

Izdaja in tiska Časopisno podjetje Slovenski poročevalac. Direktor: Rudi Jauhuba - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Uradništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1 in 2 telefon 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526 - Oglasi: Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-696 - Naročniški oddelek za Ljubljansko naročnike telefon 20-465, za zunanje naročnike telefon 21-832 - Poštni predaj št. 29 - Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana 600-704-1-367 - Mesčna naročnina 230 din.

PREDSEDNIK TITO NA URADNEM OBISKU V SUDANU

Z globokimi simpatijami spremljamo usodo afriških narodov

Vzdolž glavne ceste od letališča do Kartuma in glavnih mestnih ulic, po katerih so se peljali jugoslovanski gostje in sudanski funkcionarji, jih je pozdravljalo na desetisoče prebivalcev - Poslanica predsednika Tita sudanskemu ljudstvu

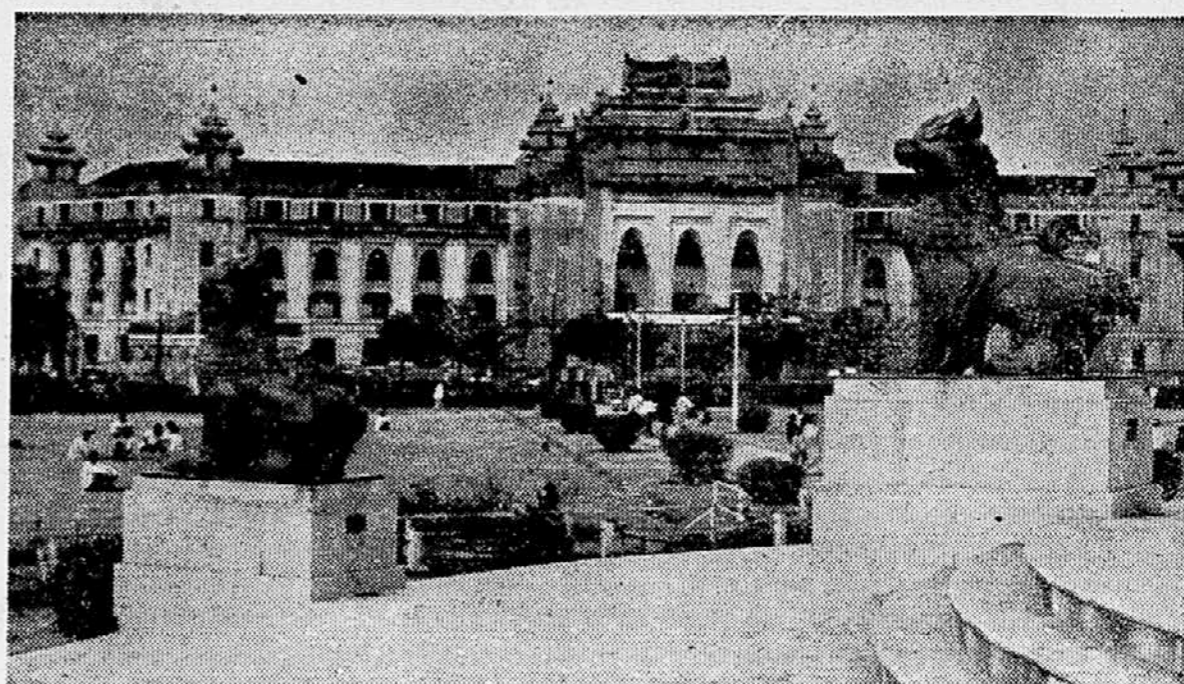
KARTUM, 13. febr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito, njegova soproga Jovanka in člani uradne delegacije so prispeli večer popoldne v glavno mesto Sudana Kartum. Na slovesno okrašenem letališču so visoke jugoslovanske goste pričakali in pozdravili predsednik vrhovnega vojaškega sveta general Abud, vidne sudanske osebnosti ter šefi diplomatskih misij v Kartumu.

Vzdolž glavne ceste, ki drži od letališča do mesta, na dohodnih v Kartumu ter na glavnih mestnih ulicah, po katerih so se peljali jugoslovanski gostje in sudanski funkcionarji, jih je pozdravilo na deset tisoč prebivalcev. Kartum je okrašen s številnimi jugoslovanskimi in sudanskimi zastavami. Na posameznih krajih je videti dobrodošlice predsedniku Titu v srbsko-hrvatskem in arabskem jeziku. Okrog petih popoldne je predsednik Tito prispel v »palačo republike«, svojo rezidenco med bivanjem v Kartumu. Takoj po prihodu v »palačo republike« je predsednik Tito po mikrofonu sudanskega radia poslal sudanskemu ljudstvu poslanico, ki se glasi: »Državljanje in državljanke Sudana, dragi prijatelji, ko smo prišli na obisk v vaše deželo, smo zelo srečni, da se nam je nudila priložnost videti in seznaniti se s sudanskim ljudstvom in njegovim življenjem v svobodni in neodvisni državi. Zahvaljujemo se vaši vladi za povabilo, ki

nam ga je poslala, in uporabljam to priložnost, da prenesem vsemu vašemu ljudstvu najlepše pozdrave narodov Jugoslavije. Okoliščine, v katerih so naši narodi živeli v preteklosti, niso dovoljevale, da bi prišli v tesnejši stik in da bi razvili medsebojno sodelovanje. Na srečo so se ti pogoji v najnovjšem času spremenili. Lahko vam zagotovim, da so naši narodi z globokimi razumevanjem in simpatijami spremljali in še danes spremljajo usodo afriških narodov in da so se veselili, ko si je Sudan pridobil neodvisnost. To je tudi naravno, zakaj naši narodi prav toliko cenijo svobodo drugih narodov kot svojo lastno. Mi smo trdno prepričani, da so narodi, ki so si priborili svobodo po hudih izkušnjah pod tujim gospodstvom, močan činitelj pozitivnega razvoja v mednarodnih odnosih in krepitve miru v svetu, to pa so nujni pogoji za utrditev njihove neodvisnosti in notranjega napredka. Prav tukaj

gre za sestavne elemente tistega procesa gibanja človeške družbe naprej, ker je mogoče mir in napredek na svetu zagotoviti samo z enakopravnim sodelovanjem svobodnih in neodvisnih narodov in držav ne glede na njihovo moč, velikost in notranje sisteme. Ker spoštujete ta načela, je Jugoslavija med prvimi priznala razglasitev vaše neodvisnosti in podprla skupaj z drugimi državami sprejem Sudana v članstvo OZN. Naši dve državi sta kmalu nato vzpostavili diplomatske odnose, s čimer sta izrazili medsebojna prizadevanja za sodelovanje. In v tem kratkem času so bili doseženi pomembni začetni rezultati, ki kažejo, da so široke možnosti za postopno razvijanje našega plodnega sodelovanja. Če naj to dosežemo, je nujno, da se bolje seznanimo, da zremo več o naših problemih, stremiljenih in možnostih in da si medsebojno pomagamo. Zato sem zelo zadovoljen, ker bomo med tem obiskom imeli priložnost, da spoznamo vaše deželo, da neposredno srečujemo vaše ljudi, da spoznamo probleme, ki jih imate, in pridobivte, ki jih uresničujete sudansko ljudstvo, ter z vašimi voditelji izmenjamo mnenja o vseh zadevah, ki zanimajo obe strani.

Prepričan sem, da bo naš obisk koristil temu cilju ter okreplil in pospešil sodelovanje med našimi državama na vseh popriščih naših medsebojnih odnosov. Želim sudanskemu ljudstvu mnogo uspeha pri delu, pri izgradnji njegove domovine. Predsednik Tito se bo mudil na uradnem obisku v Sudanu od 18. februarja, ko bo odpotoval na prijateljski obisk v Združeno arabsko republiko. »Nismo seznanjeni z besedilom sporazuma, ki še ni objavljen,« je odgovoril Kunc in pripomnil: »Menimo, da bo dosežen sporazum prispeval k izboljšanju odnosov med Grčijo in Turčijo in pomiritev položaja na Cipru in da bo ustregel upravičenim prizadevanjem ciprskih prebivalstva. Kuncu so nato zastavili vprašanje v zvezi s planjem atenskega časnega »Akropolis«, ki je napisal, da bo prav kmalu prišlo do trojnega sestanka med predsednikom Titom, grškim premierom Karamanlisom in turškim premierom Menderešom. Po pisanju tega časopisa bi na sestanku razpravljali o problemih Balkana ter o krepitvi medsebojnih prijateljskih odnosov. Ko je zastopnik državnega sekretariata odgovoril na to vprašanje, je dejal: »Kakor vam je znano, je bilo dogovorjeno, da pride predsednik Tito na privatni obisk v Grčijo in da se bo srečal s premierom Karamanlisom. Ni predviden noben trojni sestanek.«

Na svoji poti po azijskih in afriških državah je predsednik Tito obiskal tudi Sudan. Na sliki: Džamija v Kartumu

REDNA TEDENSKA TISKOVNA KONFERENCA V DSIP

ČSR zaostrejuje odnose

V zadnjem času je vlada ČSR storila več korakov, ki vodijo k zaostrovanju in slabšanju odnosov z Jugoslavijo, je izjavil Drago Kunc

BEOGRAD, 13. febr. (Tanjug). Na današnji redni tiskovni konferenci v državnem sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu so zastopnika državnega sekretariata Drago Kunc vprašali, kako gleda jugoslovanska vlada na novo nastali položaj v zvezi s Ciprom, ker je bil pred kratkim v Zürichu dosežen sporazum o tej zadevi med Grčijo in Turčijo. »Nismo seznanjeni z besedilom sporazuma, ki še ni objavljen,« je odgovoril Kunc in pripomnil: »Menimo, da bo dosežen sporazum prispeval k izboljšanju odnosov med Grčijo in Turčijo in pomiritev položaja na Cipru in da bo ustregel upravičenim prizadevanjem ciprskih prebivalstva. Kuncu so nato zastavili vprašanje v zvezi s planjem atenskega časnega »Akropolis«, ki je napisal, da bo prav kmalu prišlo do trojnega sestanka med predsednikom Titom, grškim premierom Karamanlisom in turškim premierom Menderešom. Po pisanju tega časopisa bi na sestanku razpravljali o problemih Balkana ter o krepitvi medsebojnih prijateljskih odnosov. Ko je zastopnik državnega sekretariata odgovoril na to vprašanje, je dejal: »Kakor vam je znano, je bilo dogovorjeno, da pride predsednik Tito na privatni obisk v Grčijo in da se bo srečal s premierom Karamanlisom. Ni predviden noben trojni sestanek.«

ko komentirate takšno pisanje turških časopisov, so se zanimali novinarji. »Članki, na katere mislite,« je izjavil Drago Kunc, »niso samo skrajno neodgovorni, ampak tudi klevetniški in vsekar razumevanju med obema državama. Preseneča nas to, da se je tolikšno število turških časopisov pridružilo gonji proti Jugoslaviji, gonji, ki je brez vsake osnove in ki si jo v Turčiji posebno želijo nekateri krogi, sovražno razpoloženi do jugoslovansko-turškega sodelovanja.« Na vprašanje, kako ocenjuje državni sekretariat dosežane rezultate razgovorov v jugoslovansko-italijanskem mešanem odboru za manjšinska vprašanja, je Drago Kunc odgovoril: »Razgovori na četrtem zasedanju jugoslovansko-italijanskega mešanega odbora za manjšinska vprašanja, ki so se začeli 10. februarja v Beogradu, so v začetni fazi in potekajo v delovnem in prijateljskem vzdušju. Na vprašanje, kakšne rezultate pričakuje od tega zasedanja, je Kunc odgovoril: »Jugoslovanska stran upa, da bo tudi to zasedanje mešanega odbora pomenilo nov napredek v smeri izvajanja odredb posebnega statuta, kar bi vsekar prispevalo k nadaljnjemu izboljšanju življenja obeh etničnih skupin, s tem pa tudi h krepitvi medsebojnih odnosov.« Ko je dalje odgovarjal na vprašanje, ali vzdušje, ki ga je ustvaril proces protivniške partizanov v Firencah, vpliva na delo tega zasedanja, je Kunc izjavil: »Trudimo se, da vzdušje, ki je nastal zaradi nerazumljivega procesa v Firencah, ne bi vplival na delo zasedanja mešanega odbora.« Zastopniku državnega sekretariata so nato zastavili vprašanje, če ima kakšen komentar ob najnovjši izjavi predsednika francoske vlade Debreja, da ne misli na politična pogajanja z alžirskimi opornimi gibanji, kakor tudi ne na kombinacije, ki ne bi temeljile na popolni francoski suverenosti v Alžiriji.

»Najnovjša izjava g. Debreja - je izjavil Kunc - ustvarja nove ovire na poti k rešitvi alžirskega vprašanja z obojestranskimi pogajanja, ki po našem mnenju pomenijo najboljšo pot za rešitev alžirskega vprašanja v celoti.« »Poleg tega - je poudaril Drago Kunc, je naša javnost z obzornostjo sprejela vest o obsodbi 24 pripadnikov alžirske osvobodilne fronte na smrt v Oranu. Mislimo, da takšni ukrepi samo otežujejo rešitev alžirskega problema in lahko samo škodijo ugledu Francije v svetu.« Češkoslovaška časopisna agencija ČTK je nedavno objavila sporočilo, ki trdi, da so v zadnjem času vodilni zastopniki FDRJ krenili po poti poslabšanja odnosov z vsemi državami socialističnega tabora. V tem sporočilu je kot potrdilo za »politiko zaostrovanja odnosov« s ČSR naveden tudi primer jugoslovanskega diplomata Bučevića. Ko je v odgovorih na vprašanje novinarjev zastopnik državnega sekretariata komentiral to sporočilo, je izjavil: »V zadnjem času je vlada ČSR storila več korakov, ki vodijo k zaostrovanju in slabšanju odnosov z Jugoslavijo. To dokazujejo antijugoslovanska stališča v skupnih deklaracijah partijsko - državnih delegacij ČSR in celji vrsti držav socialističnega tabora, napadi na Jugoslavijo v govorih in izjavah odgovornih voditeljev ČSR, neizpolnjevanje sporazuma o kreditih in več drugih ukrepov. Tudi antijugoslovanska gonja v češkoslovaškem tisku ima za cilj kompromitirati notranjo in zunanjo politiko. V smislu takšne politike poskusov, da bi diskreditirali Jugoslavijo, so tudi izmišljene obtožbe proti jugoslovanskemu diplomatu Bučeviću v sporočilu ČTK. Sicer so bile te obtožbe umaknjene po odgovornih funkcionarjih češkoslovaškega ministristva za zunanje zadeve v razgovoru s predstavnikom našega veleposlanstva, zdaj pa se ponovno pojavljajo v sporočilu ČTK. - je končal predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Drago Kunc.

Trojni razgovori v Londonu

V političnih krogih menijo, da bodo po razgovorih med tremi zunanjimi ministri, ki razpravljajo o Cipru, objavili sporočilo - Uradni delhijski krogi pozdravljajo sporazum o Cipru

LONDON, 13. febr. (AP-AP-Tanjug-Reuter). Danes popoldne so se začeli v Foreign Officeu razgovori o Cipru med zunanjimi ministri Velike Britanije, Grčije in Turčije - Selwynom Lloydom, Averofom in Zorlium. Zvedelo se je, da bi moral Lloyd obvestiti Zorlija in Averofa o današnjem sklepu britanske vlade glede grško-turškega načrta za Ciper. Selwyn Lloyd se je predhodno sestel z britanskim guvernerjem na Cipru Hughom Footom, ki je danes prispel v London. Po obvestilih iz obešenih krogov so se danes člani britanske vlade brez večjih težav sporazumeli o odgovoru, ki ga je treba izročiti zunanjima ministroma Grčije in Turčije glede Cibra. V političnih krogih menijo, da bodo nocoj po razgovorih med tremi zunanjimi ministri objavili sporočilo glede trojne konference, ki bi morala dokončno sklepati v ciprskem problemu. Britanska vlada proučuje sedaj vprašanje tako imenovanih jamstev za britanska vojska oporišča, nad katerimi bi Velika Britanija hotela obdržati suverene pravice. Vlada tudi proučuje vraščanja jamstev proti takšni morebitni vladi na Cipru, ki bi bila sovražno razpoložena do Zahoda. Pričakujejo, da bo predsednik grške vlade Karamanlis nocoj ali jutri poročal parlamentu o grško-turških razgovorih o Cipru, ki so jih vodili v Zürichu. Podobno izjavo bo dal hkrati tudi turški premier Mendereš. Pričakujejo, da bosta oba predsednika ob tej priložnosti objavila tudi besedilo sporazuma o Cipru. Iz navadno dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da obstaja možnost, da bi nadškof Makarios prihodil tudi eden prispel v London, ko bo najbrž sklicana trojna konferenca o Cipru. V Londonu pravkar govorijo o tem, ali naj bi povabili na konferenco zastopnike grških in turških Cibrčanov ali ne. Atenski in vsegrški nadškof Teofilos, ki je hkrati predsednik grškega odbora za Ciper, je obiskal predsednika vlade Karamanlisa in mu čestital za sporazum, ki ga je Turčijo dosegel glede Cibra. Po razgovoru je nadškof izjavil novinarjem, da po njegovem mnenju doseženi sporazum zagotavlja mir na otoku. Izrazil je tudi optimizmo

nad obnovitvijo grško-turških odnosov. Tudi grška zveza študentov je objavila sporočilo, v katerem pozdravlja doseženi sporazum. Uradni delhijski krogi so pozdravili sporazum o Cipru. Tukaj menijo, da je status neodvisne države za Ciper v sedanjih okoliščinah se najboljša rešitev, ki upošteva in zadovoljuje interese vseh neposredno prizadetih strani.

čilo - 175 mrtvih in 24 ujetnikov. Francoske sile so po istem sporočilu imele samo tri ubite in 33 ranjenih. V nasprotju z oposedanjo prakso objavljanja tedenskih uradnih sporočil brez podrobnosti je vojaško poveljstvo v Alžiriji danes in večer objavilo celo serijo uradnih sporočil o okrepljeni dejavnosti upornikov. Izredno veliko število teh sporo-

Verošilov se je zahvalil

BEOGRAD, 13. februarja - (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel od predsednika prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Klimenta Vorosilova brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za čestitke ob svojem rojstnem dnevu.

Darilo za alžirske begunce

RABAT - Jugoslovanski poslanik v Maroku Mustafa Vilović je izročil zastopniku maroškega Rdečega polmesečarja jugoslovanskega Rdečega križa za alžirske begunce v Maroku. Slovensna izročitev 3000 kilogramov sladkorja in 1500 kilogramov mila je bila na ladji »Srbija« v pristanišču Casablanca v navzočnosti funkcionarjev in drugih gostov.

VREME

Stanje 13. febr.: izredno močno področje visokega zračnega pritiska z jedrom nad vzhodno Madžarsko zajema pretežno del evropske celine in se nad Srednjo Evropo še krepi. Tako visokega zračnega pritiska v februarju ni bilo nad našimi kraji že 77 let. Napoved za soboto: v notranjosti nizka oblačnost ali megla. Popoldne so verjetne razjasnitve. Na Primorskem in v vzhodnih legah sončno vreme. Temperature ponoči med -12 do -6, v Primorju okoli 0, najvišje dnevne nekaj nad 5, v Primorju 7 stopinj Celzija.

Hudi boji v Alžiriji

Pariz, 13. febr. (Tanjug) - Francosko poveljstvo je danes sporočilo, da potekajo ostri boji med padalskimi enotami in uporniški silami na sektorju pri Morsou, v južnem delu tako imenovane »Maurice-ove linije« blizu tunzijske meje. V dvodnevnih bojih, ki se trajajo, je bilo na uporniški strani - kakor trdi francosko sporo-

PRIPRAVE V GRČIJI

Atene, 13. febr. (Tanjug). V Grčiji se pripravljajo na sprejem predsednika Tita, njegove soproge in članov jugoslovanske delegacije, ki bodo odpotovali sem po končanem obisku v Združeni arabski re-

Uradno sporočilo iz Zeneve

Zeneva, 13. febr. (AFP). Po koncu štirinajsete seje konference za prenehanje poskusov z jedrskim orožjem v Zenevi so objavili uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da so na tej seji razpravljali o listinah, ki so jih predložili konferenci. Na današnji seji je predsedoval ameriški delegat. Prihodnja seja bo v ponedeljek, 16. febr.

Diplomatska kronika

BEOGRAD - Predsednik republike je dal danes privolitev za novega romunskega veleposlanika Jona Raba.

Trgovski sporazum med Poljsko in ZDA

VARSAVA, 13. februarja - Kakor poroča PAP, so zastopniki poljskega ministristva za zunanjo trgovino in težko industrijo podpisali z ameriškim firmami več pogodb o pošiljkih ameriškega investicijskega materiala za poljsko težko industrijo. Pogodbe so bile sklenjene po pogajanjih, ki so jih vodili, da bi sklenili trgovinski sporazum med Poljsko in ZDA. Ameriške firme bodo poslale poljski industriji dogovorjene stroje in naprave v petih do osmih mesecih.

Z OKRAJNE KONFERENCE SZDL KRANJSKEGA OKRAJA

Boljše delo organizacij

KRANJ, 13. febr. Ob prisotnosti okoli 145 delegatov iz vseh krajev Gorenjske je bila danes v Kranju okrajna konferenca SZDL. Kot gosti so se je udeležili tudi člani predsedstva glavnega odbora SZDL Slovenije Boris Zihertl, Franc Kimovec-Ziga in Franjo Lubej. Iz poročila predsednika okrajnega odbora SZDL Franca Popiča posnemamo, da je eno glavnih prizadevanj SZDL na Gorenjskem bilo in je doseči večji vpliv in vlogo delavskega razreda v družbeno političnem življenju, hkrati s tem pa tudi konkretno prizadevanje za materialno izboljšanje položaja delovnega človeka. Za doseg tega so bile značilne predvsem štiri akcije: akcija za smotnejše zaposlovanje nove delovne sile, prizadevanja za najkrajše investicijsko politiko in končno akcija za utrje-

Priloge

vanje socialističnih odnosov med ljudmi. Precej pozornosti posveča SZDL na Gorenjskem v zadnjem času tudi vzgoji kadrov. V Kranju dela politična šola, ki jo obiskuje 34 slušateljev. Organiziral so seminar za okoli 240 članov, občinskih aktivov predavateljev, 145 ljudi se udeležuje seminarjev za vodstveni kader v kmetijskih združenjih, delajo že tudi seminarji za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov in za sindikalna vodstva, ki jih bo posečalo okoli 1400 proizvajalcev.

Priloge

Konferenca je delala v dveh komisijah: v komisiji za ideološka vprašanja in metode dela SZDL in v družbeno gospodarski komisiji. Zaključno besedo je imel na zasedanju obeh komisij tovariš Franc Kimovec-Ziga. Opozoril je, da se zaradi relativno izredne razvitosti okraja postavljajo pred Gorenjce tudi izredno zahtevni in raznoliki problemi, kakršnih v drugih okrajih ni. Vzpredno temu bo moralo biti zato tudi delo SZDL, zlasti osebnih organizacij bolj razgledano in bolj uspešno. A. C.

Ko se kolektivni odločajo

Stališče sindikatov, da je treba čimveč prostih sredstev podrediti v objekte družbenega standarda, je zavzelo zelo širok obseg in se spreminilo v pravo gibanje za hitrejši razvoj življenjske ravni prebivalstva sploh in za hitrejšo izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih posebej. V praktičnem izvajanju te družbene akcije, ki je po svojem socialističnem bistvu trajnega značaja, pa opazimo tu in tam tudi posamezne negativne težnje, ki spremljajo ali bi utegnile spremljati to pomembno družbeno akcijo.

Nezadostno razumevanje akcije sindikatov za večje vlaganje sredstev v družbeni standard se izraža n. pr. v posameznih zahtevah, da naj vse gospodarske organizacije melanično in brez razlike izločijo največji del svojih prostih sredstev za družbeni standard, ali v zahtevi, da naj gospodarske organizacije vsa ta sredstva brez izjeme odvedejo in združijo v občinskem proračunu ter prepustijo nadaljnjo uporabo teh sredstev v celoti ljudskim odborom. Pri tem ni posebej izključena tudi težnja, da bi dajali tej akciji moč administrativnega ukrepa.

Taka pojmovanja omenjene družbene akcije pa bi lahko najbolj škodovala prav razvijanju družbenega standarda, dajale le temu kampanjski značaj in pomenila v bistvu šablonsko in mehanično urejanje najpomembnejših vprašanj, kar seveda ne bi odpravilo pravilne perspektive razvoja standarda sploh in socialističnega odnosa med čimtelji znotraj komune posebej.

Da akcije sindikatov za sistematični razvoj življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih ni mogoče razumeti šablonsko, ozko, togo in administrativno ter ne glede na različne pogoje in stvarne potrebe podjetij in širših ter ožjih področij, dokazuje med drugim izvajanje predsednika Centralnega sveta Zveze sindikatov Slovenije Staneta Kavčiča na IV. plenumu sindikatov Slovenije, kjer pravi sledeče: »Pod investicijami za objekte družbenega standarda bi bilo treba pojmovati in vključevati tudi tiste objekte trgovine, obrti, gradbeništva, kmetijstva in zdravstva, katerih proizvodne zmogljivosti, materialna opremljenost in gospodarsko poslovanje je v neposredni povezanosti s potrebami in standardom določenih delovnih kolektivov oziroma komune. Investicije v družbeni standard v smislu našega sklepa so torej vse tiste investicije, ki bodo neposredno in v kratkem času izboljšale in povenile graditve stanovanj, obrtne in komunalne usluge, trgovino in preskrbo v industrijskih središčih in delovnih kolektivih.«

Iz tega sledi samo po sebi n. pr. to, da pomeni vlaganje prostih sredstev, s katerimi razpolagajo obrtna podjetja, v njihov lastni razvoj, če naložbo v družbeni standard, kar so ugotovili med drugim tudi sami člani upravnega odbora Obrtne zbornice LRS. Vprašanje pri tem je le, koliko bi prispevalo k hitrejšemu razvoju obrti in s tem družbenega standarda druževanje teh sredstev v okviru komune. Podobno se postavljajo tudi vprašanja prostih sredstev, s katerimi razpolagajo gradbena podjetja in trgovina.

Glede na to, da poudarjajo sindikati potrebo po omejenih investicijah v industrijskih središčih, je posebej razumljivo, da ne gre za naložbo prostih sredstev podjetij v družbeni standard kjerkoli, temveč predvsem tam, kjer hiter razvoj proizvodnje sam zahteva take naložbe in to vprašanje zaostrejuje. Zato je razumljivo, da so naložbe v razvoj proizvodnje v nerazvitih predelih posebej enakovredne investicijam v družbeni standard oziroma so še potrebnejše, ker ustvarjajo materialno podlago in vir bodočih naložb v družbeni standard. Brez tega ne bi bile možne nikakršne investicije. Podobno stališče so zavzeli n. pr. v Gorici, kjer bo prav razvoj proizvodnih zmogljivosti omogočil hitrejši razvoj standarda. Končno pa je že v mnogih družbenih planih, od republiškega navzdol tudi v praktično osvojenem stališču, ki se zanj zavzemajo tudi sindikati in je začetno pozitivno razmerje v korist nadaljnjega razvoja družbenega standarda. Pa tudi sicer ni mogoče odpreti sredstev za standard nekritično in ne oziraje se na druge zmogljivosti in pogoje, ki naj zagotove realizacijo sredstev, ki so namenjena za hitrejši razvoj objektov družbenega standarda. Brez tega se tako velika sredstva ne bi mogla zagotovo realizirati.

IV. plenum sindikatov je posebej opozoril tudi na zmotnost skrajnosti pri formiranju sredstev za družbeni standard. V obrazložitvi je bilo namreč rečeno sledeče: »Nekateri zastopajo mišljenje, da bi bilo najbolje, če bi kolektivni vsa svoja razpoložljiva sredstva dali v občinsko blagajno, češ da bo na ta način občina, ki najbolj ve in pozna vse potrebe svojega področja, lahko najbolje skrbela za svoje občane. Kot posledica take, v bistvu birokratske občinske koncepcije pa se še vedno javljajo izrazito partikularistične težnje, ki ne vidijo preke ograje svoje tovarne in so gluhe za vse resnične skupne probleme komune. Toda povsod tam, kjer so bile občine sposobne predložiti v razpravo konkretno izdelane načrte za objekte družbenega standarda, in kjer so v občinskem merilu pokazali dovolj poslušnosti in razumevanja tudi za tiste neposredne interese posameznih kolektivov, za katere so ti predvsem občutljivi in zainteresirani, so bili sprejeti taki predlogi z odobravanjem in dobili tudi primerno finančno pomoč.«

Tudi iz tega je torej razvidno, da je stališče sindikatov jasen kazipot pri urejanju tudi tega problema. Enako tudi ni nobenih utemeljenih razlogov, zaradi katerih bi pripisovali izločanju večine prostih sredstev za naložbe v družbeni standard administrativni značaj in zakonsko moč. Družbeni plan za leto 1959 sicer določa ustreznost in razmerja v razvoju gospodarstva in družbenega standarda ter poziva ljudske odbore in gospodarske organizacije, da prispevajo k izgradnji takih objektov, ki pomenijo v širšem smislu vlaganje v družbeni standard, čeprav gre pri tem tudi za naložbe v proizvodne zmogljivosti, vendar pa nikjer ne predpisuje niti višine teh sredstev, ki naj jih prispevajo gospodarske organizacije, niti ne določa načina, kako naj se ta sredstva zbirajo. Družbeni plan daje torej splošno orientacijo, konkretno izvajanje tega pa je odvisno od sodelovanja čimteljev in stvarnih potreb ter možnosti v tej ali oni komuni ozir. gospodarski organizaciji.

Omenjena nepravilna gledanja, kolikor do njih prihaja oziroma bi lahko prišlo pri praktičnem izvajanju smernic o vlaganju sredstev za družbeni standard, pomenijo v bistvu izbiranje najlažjih poti in nezadostno uporabo političnih sredstev ter organiziranega sodelovanja med čimtelji v komuni. Z-ek

Letošnje investicije za železnice

BEOGRAD, 13. febr. (Tanjug). Za gradnjo in rekonstrukcijo prog, mostov in železniških vozlišč, za elektrifikacijo nekaterih prog in vleke, uredbo telekomand, nabavo novih lokomotiv in vagonov bodo investirali letos 40 milijard dinarjev. Iz skladov jugoslovanskih železnic bodo investirali nad 30 milijard, iz splošnega investicijskega sklada pa okrog 9 milijard dinarjev.

Pri izpolnjevanju petletnega programa o razvoju železniškega prometa bodo letošnja dela omogočila nadaljnje povečanje propustne moči prog v industrijskih okoliših, kakor tudi prog, ki vsklajajo železniški pomorski in rečni blagovni promet.

V letu 1959 bo dograjena proga Titograd-Bar, ki bo po postavitvi normalnega tira na razdalji Nikšić-Titograd za prihodnje leto omogočila večji in hitrejši prevoz blaga in surovin iz železarne v Nikšiću.

Nadaljevali bodo tudi postavljanje normalnega tira na progih Sarajevo-Jablanica, kar zahteva tudi izpolnitev novega železniškega vozlišča v Sarajevu, ki je v glavnem prilagojeno na ozkotirne proge.

Letos bodo ponovno začeli delati na progih Metohija-Priština, ki naj bi začela obratovati že leta 1961.

Z letošnjo elektrifikacijo prog Reka-Srpske Moravice ter Ljubljana-Jesenice bo brzokone, da bodo že prihodnje leto na teh odsekih uvedli električno vleko. Nabavili bodo 50 električnih lokomotiv. Z elektrifikacijo železniške proge Reka-Srpske Moravice bodo omogočili mnogo večji promet blaga med reško luko in notranjostjo države. Elektrificirana proga Ljubljana-Jesenice bo povezana z enako progjo v Avstriji. Nadaljevalo se bo tudi delo na progih Knin-Zadar.

Tudi letos bodo intenzivno zamenjavali zgornji stroj na magistralni železniški mreži, na progah Jesenje-Skopje, Beograd-Niš, Beograd-Subotica, Beograd-Sarajevo in na drugih. Do 1. 1961 bo na prvih progah zamenjan gornji stroj v dolžini približno 2500 km, kar bo znatno pripomoglo k njihovu usposabljanju za večji promet vlakov in omogočilo večje brzine modernih tirnih vozil.

Letos se bo začela tudi gradnja ali rekonstrukcija železniških mostov pri Slav. Brodu, Brčkem in na drugih progah.

Začela ali pa nadaljevala se bo rekonstrukcija železniških vozlišč v Beogradu, Novem Sadu, Kninu, Vinkovcih, Splitu, na Jesenicah, v Doboju, Zagrebu, Bos. Novem, Ljubljani, Skoplju in Celju. Te rekonstrukcije bodo izvajali v etapah

Približno 3 milijarde dinarjev bodo investirali za nabavo raznih strojev za vzdrževanje prog, nadalje strojev za natančnejše in iztovarjanje blaga, za signalno-varnostne naprave, za ultrakratkovalovne telefonске zveze in drugo.

Letos bodo intenzivno zamenjavali zgornji stroj na magistralni železniški mreži, na progah Jesenje-Skopje, Beograd-Niš, Beograd-Subotica, Beograd-Sarajevo in na drugih. Do 1. 1961 bo na prvih progah zamenjan gornji stroj v dolžini približno 2500 km, kar bo znatno pripomoglo k njihovu usposabljanju za večji promet vlakov in omogočilo večje brzine modernih tirnih vozil.

Letos se bo začela tudi gradnja ali rekonstrukcija železniških mostov pri Slav. Brodu, Brčkem in na drugih progah.

V Crnomlju imajo letos tudi nekaj prave zime

Več za negospodarske investicije

OLO Maribor sprejel proračun za leto 1959

Maribor, 13. febr. Odborniki obeh zborov OLO Maribora so na današnji seji sprejeli odlok o proračunu mariborskega okrajja za letošnje leto, ki predvideva 1 milijardo 796.153.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Podpredsednik OLO Tine Lah je obrazložil posamezne postavke proračuna in poudaril, da so pri sestavi upoštevali smernice iz sprejetega družbenega načrta. Ta načela zagotavljajo maksimalno skrbno razporeditev sredstev za osnovnim namenom prihranitvi čimveč za negospodarske investicije. Materialni izdatki so planirani po realizaciji v lanskem letu, ki pa je za 10% manjša kot določa načrt za lansko leto. Kljub temu bodo letos ma-

terlajni stroški za 63 milijonov višji, zaradi večjega števila novih zavodov ter zdravstvenih in prosvetnih ustanov. Negospodarske investicije iz proračuna so znašale lani 48 milijonov, medtem ko se letos povečujejo na 100 milijonov din. Značilno je, da je predvidena le tretjina okrajnega proračuna za ožjo upravo, medtem ko sta dve tretjini za funkcioniranje sol ter zdravstvenih ustanov in podobnih zavodov. Predvideno je, da bo okrajni cestni sklad dobil dotacijo v višini 90 milijonov din, kar je za 14,5 milijonov več kot lani. V proračunu so zagotovili tudi sredstva za dotacije raznim državnim in političnim organizacijam za njihovo normalno in uspešno po-

slovanje. Proračuni vseh občin v mariborskem okrajju pa znašajo 2 milijardi 550.000.000 dinarjev, to je razmerje med okrajnim in občinskimi proračuni 40:60 v korist občin. V razpravi je sodeloval tudi državni podsekretar za finance FLRJ Zoran Polić in poudaril, da je vsak proračun odraz naporov, ki jih vlagajo v razvoj gospodarstva, kulture, prosvete in zdravstva. Dejal je, da na vseh področjih potrebe veliko hitreje rastejo, kot pa nastajajo pogoji za njihovo kritje. Opozoril je na varčevanje s proračunskimi sredstvi, ki je značilno za vse proračune od zveznega, republiških do okrajnih in občinskih. Dejal je tudi, da so se v zveznem merilu stroški za socialno zavarovanje v enem letu povečali za okoli 40 milijard dinarjev in da bi z večjim varčevanjem lahko pridobili znatna sredstva za potrebe zdravstva in prosvete. Predsednik okrajnega odbora SZDL Miloš Ledinek je poudaril, da se bodo morale občine pri sestavi proračunov v večji meri usmeriti na dohodke iz kmetijske dejavnosti. Na današnji seji so sprejeli tudi odlok o ožjih gradbenih rajonih v mestih in naseljih mestnega značaja na območju mariborskega okrajja. M. K.

SVET ZAVODA ZA JAVNO UPRAVO

Beograd, 13. febr. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je imenoval 23 članov v prvi svet Zavoda za javno upravo, za predsednika sveta pa sekretarja zveznega izvršnega sveta Veljka Zekovića.

Zavod za javno upravo je bil ustanovljen z namenom, da pomaga državnim organom, ustanovam in drugim organizacijam pri napredku javne uprave. Zavod bo tudi delal za izpolnjevanje kadrov, ukvarjal se bo s proučevanjem problemov s področja javne uprave ter bo sodeloval z ustreznimi organi in ustanovami doma in v tujini.

Ker določa uredba o zavodu za javno upravo, da bo zavod začel delati po imenovanju njegovega prvega sveta, pričakujejo, da bo ta ustanova začela poslovati v kratkem. V tem trenutku bo prenehal delati biro za organizacijo uprave in v zveznem ministertvu za javno upravo, njegove pravice, obveznosti in sredstva pa bodo prenešena na zavod.

Plenum Zveze borcev BiH

Sarajevo, 13. febr. (Tanjug). Problem Solanja in usposabljanja 30.000 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja v Bosni in Hercegovini je s pomočjo organizacij Zveze borcev in družbene skupnosti v glavnem rešen. Na plenumu glavnega odbora Zveze borcev Bosne in Hercegovine, ki je razpravljal o teh problemih, so ugotovili, da je v tej republiki še 20.000 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, ki potrebujejo pomoč skrupnosti. Ostali otroci so postali polnoletni in se usposobljajo za samostojno življenje. Sedaj se šola ali učijo obrti 12.900 otrok.

Koncentracija ponudbe in povpraševanja

Ob ustanovitvi produktne borze v Novem Sadu

Promet s kmetijskimi pridelki ima še vedno določene pomanjklivosti. Predvsem se čuti potreba po koncentraciji ponudbe in povpraševanja. Posledica pomanjkanja take koncentracije ni samo stihljinost v prometu, temveč tudi v proizvodnji sami. To vpliva tudi na maloprodajne cene, ki se z vsakim letom izpremljajo ne samo po vsej državi, temveč tudi v posameznih okoliših.

Produktna borza v Novem Sadu, prva takšna organizacija v naši državi, bo kraj, kjer naj bi urejali vso ponudbo in povpraševanje na področju kmetijske proizvodnje. Tu bi proizvajalci in kupci ugotavljali cene kmetijskih pridelkov. To je dvojnega pomena za kmetijsko proizvodnjo in promet s kmetijskimi pridelki. Cene, določene na Produktni borzi za posamezne kmetijske pridelke, bi vplivale tudi na majhne kmetijske proizvajalce. Ti bi morali - note ali nehoti - vskladiti svoje cene s cenami na borzi, to pa bi dovedlo do povečanih prizadevanj individualnih proizvajalcev za intenzivnejšo proizvodnjo in manjše stroške proizvodnje. Razen tega bodo na produktni borzi točno ugotavljali dejanske potrebe po kmetijskih pridelkih, kar bo vplivalo tudi na skladnejše ugotavljanje povrsnih s posameznimi kmetijskimi kulturami.

Delovno področje Produktne borze bo zelo obsežno in bo od učinkovitosti njenega poslovanja mnogo odvisno urejanje prometa s kmetijskimi pridelki. Na borzi bi se razvijal poleg drugega promet z žitom in vseimi izdelki iz žita, z živino, mesom in mesnimi izdelki, povrtno, sortnim semenom in žilvinsko krmo.

Na borzi bi nastopale samo socialistične in zadržne organizacije: kmetijske zadruge, kmetijske delovne zadruge, kmetijska posestva, ekonomije, poslovalne zveze in trgovinske organizacije, zlasti podjetja za oskrbovanje mest. Tako zamišljena koncentracija proizvajalcev in velikih potrošnikov ne bo samo povezovala kmetijskih proizvajalcev in gospodarskih organizacij s prodajo blagovnega prometa, temveč bo omogočila tudi formiranje enotnega jugoslovanskega trga s kmetijskimi pridelki, ki ga še vedno nimamo. Po zaslugi velikih trgovinskih transakcij, ki jih bodo opravljali na borzi, bo namreč omogočeno objektiviranje cen na vsem jugoslovanskem področju, obenem pa bodo preprečili lokalistične pojave in omejenost posameznih lokalnih trgov, kar je vplivalo na cene kmetijskih pridelkov. Poudariti je treba, da se bodo na Produktni borzi bavili razen s prodajo pridelkov tudi z dogovarjanjem o pridelavi kmetijskih pridelkov. Osredotočenje teh dogovorov na enem samem kraju naj bi prav tako pripomoglo k stabiliziranju trga in cen kmetijskih pridelkov. Takšna koncentracija prometa s kmetijskimi pridelki naj bi zlasti vplivala na standard mestnih potrošnikov, ker naj bi Produktna borza omogočila ne samo oblikovanje realnih cen, temveč tudi enotnih cen kmetijskih pridelkov v splošnih jugoslovanskih razmerjih. S tem bodo preprečili neizenačenost realnega zasluska mestnega prebivalstva in njegovo spreminjanje po posameznih krajih. Na drugi strani bodo tudi sami kmetijski proizvajalci bolj zavarovani. V skladu z dejanskim povpraševanjem bodo lahko planirali svojo proizvodnjo in se ne bo dogajalo, da kakšno leto ne bomo imeli dovolj kmetijskih pridelkov za trg, naslednje leto pa jih bodo prodajali pod ceno ali pa jih celo pustili propasti. I. S.

Pred odborom za prosveto in kulturo

Ljubljana, 13. febr. Danes se je sestal odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine in pod predstvom Lojzeta Piškurja razpravljal o osnutku zakona o narodnih parkih. Obrazložitev izvršnega sveta je podal član izvršnega sveta Boris Kocjančič. Med drugim je dejal, da gre pri tem za nujno zavarovanje naravnih lepote in znamenitosti naše pokrajine, vendar v tem primeru z možnostjo, da se to razvijajo tudi naselbine, javni promet in druge dejavnosti, seveda z odobritvijo posebnih varstvenih organov. Po krajši razpravi so navzoči poslanci predlog zakona

soglasno sprejeli v načelu in podrobnostih. Odbor je zatem razpravljal še o predlogu zakona o spremembah zakona o univerzi v Ljubljani, o čemer je podal v imenu Izvršnega sveta obrazložitev dr. Jože Globelnik. Ta zakon je bil potreben zaradi vskladitve z zakonom o spremembah splošnega zveznega zakona o univerzah. Po novem papravljenem členu naj bi statuile univerze potrjevala Ljudska skupščina, statute fakultet pa izvršni svet Ljudske skupščine LRS. Tudi ta zakon je odbor soglasno sprejel s tem, da ga bo predložil v odobritev skupščini na prvem zasedanju.

Uporaba vozil zdravstvene službe

Beograd, 13. febr. (Tanjug) Prevozna sredstva za posebne potrebe zdravstvene službe se lahko uporabljajo samo v določenih primerih: zaradi nujne pomoči in prevoza bolnikov, po škodovanev in porodnic, pri akcijah za zbiranje krvi, cepilne, asanacije, zatiranje kužnih bolezni in pri drugih akcijah higiensko-epidemiološkega značaja, za prevoz zdravnikov in patronažnih sester, ki opravljajo službo izven sedeža zdravstvene

ustanove, za prevoz zdravnikov in zdravstvenega osebja zaradi nujnih intervencij izven delovnega časa, za prevoz zdravil in drugega sanitetnega materiala ter opreme v nujnih primerih, kakor tudi za prevoz krvi za transfuzijo, za namene po mednarodnih sporazumih (zatiranje hrahoma, zaščite mater in otrok in tako dalje).

Po objavi uredbe o uporabljanju družbenih sredstev za potniške avtomobile so bili primeri, da so ljudski odbori ponekod tega tolmakili ta predpis in navodila za njegovo izvajanje, kar je povzročilo težave v zdravstveni službi. Odbori so bili mnenja, da je treba tudi bolniške potniške avtomobile za različne ambulantske vozil obravnavati kot reprezentančna vozila, ker v večini primerov uporabljajo zdravstvene ustanove potniške avtomobile za iste namene kakor ambulantska vozila, zaradi česar je bila objava tega pravilnika enako barvo za vsa vozila v zdravstvenih ustanovah, potniška in ambulantska, nadalje oznake za vozila in tako dalje.

Večjo udeležbo pri cepljenju!

Nalezljive bolezni nasploh pomenijo tudi še danes za človeštvo veliko nesrečo. Pomislimo samo na visoko smrtnost, na primer, hude invalidnosti pa tudi težke in trajne okvare, ki jih te bolezni povzročajo in zapuščajo. Razen tega so pa tudi za družbo prede gospodarski in socialni problem. Najbolj uspešno in večkrat tudi edino sredstvo proti tem boleznim pa je - cepljenje, saj prav zaradi cepilnega dandanes marsikaterih nalezljivih bolezni tako rekoč ne poznamo več. Spominimo se le na leto 1946, ko je za davico zbolelo v Sloveniji 2.300 otrok in jih je 120 umrlo. Kakor hitro se pa stanje zaradi cepilne akcije kolikoli izboljša, na take kazuje dejstvo, da udeležba pri cepljenju še vedno ni dovolj visoka. Za resničen uspeh cepilne, predvsem pa za razdovanje bolezni je potreben čim višji odstotek v redu cepljenih otrok. V Sloveniji je ta odstotek pri vseh obveznih cepilnih sicer višji kakor v drugih republikah, vendar pa se daleč ni zadovoljil.

Glavni odbor Rdečega križa Slovenije sodelovanjem celotne organizacije podpre to veliko akcijo. V zvezi s tem poziva Glavni odbor Rdečega križa Slovenije vse svoje osnovne enote ter občinske in okrajne odbore, da takoj določijo primerne ljudi, ki bodo organizirali pomoč zdravstveni službi pri pripravah in izvedbi cepilne. V ta namen naj se organizacijske enote RK povežejo s pristojnimi sveti za zdravstvo. Med temi pripravami za cepilne naj pa takoj pomagajo pri sestavljanju in preverjanju seznamov obveznikov za cepljenje. Ostala navodila za pripravo in izvedbo cepilne akcije dobijo naknadno.

Glavni odbor Rdečega križa Slovenije sodelovanjem celotne organizacije podpre to veliko akcijo. V zvezi s tem poziva Glavni odbor Rdečega križa Slovenije vse svoje osnovne enote ter občinske in okrajne odbore, da takoj določijo primerne ljudi, ki bodo organizirali pomoč zdravstveni službi pri pripravah in izvedbi cepilne. V ta namen naj se organizacijske enote RK povežejo s pristojnimi sveti za zdravstvo. Med temi pripravami za cepilne naj pa takoj pomagajo pri sestavljanju in preverjanju seznamov obveznikov za cepljenje. Ostala navodila za pripravo in izvedbo cepilne akcije dobijo naknadno.

Ideološko-politični program dela za graditelje avtomobilske ceste

Niš, 13. febr. (Tanjug). Okvni program ideološko-političnega dela za letošnje graditelje avtomobilske ceste »Bratstvo in solidarnost« ga je izdelal glavni štab mladinskih delovnih brigad, bo vezan na proučevanje programa ZKJ in proslavo 40-letnice KPJ in SKOJ!

V nekaterih podjetjih so se že krepko spoprijeli s pripravami za izdelavo sistema nagrajevanja po delovnem učinku. V tovarni »LEK« v Ljubljani imajo v preizkušnjo različnih načinov nagrajevanja učeči izkušeni in tudi tokrat so med prvimi sorači ledine. Delavski svet je že lani imenoval tri komisije (tarifno, premijsko in normirno), ki morajo razčleniti temelje nagrajevanja in ustvariti iz vseh treh skladno celoto. Včeraj se je sestal delovni kolektiv, da bi se podrobneje seznanil z osnovnimi načeli novega nagrajevanja in povedal svoje mnenje k dosežanemu delu komisij. Na sliki: S sestanka v »Leku«.

XXI. KONGRES KOMUNISTIČNE PARTIJE SOVJETSKE ZVEZE

V Moskvi se je 5. februara končal XXI. kongres KP SZ, na katerem so predvsem obravnavali sedemletni načrt ekonomskega razvoja Sovjetske zveze. Pred kongresom so objavili kontrolne številke gospodarskega razvoja za naslednjih sedem let, o tem pa je bila tudi javna diskusija. Referat o kontrolnih številkah sedemletnega razvoja je imel Nikita Hruščev. Kongres je odobril smernice ekonomskega razvoja v družbenem gibanju, ki jih je razložil v svojem referatu Hruščev. Obrazložil je tudi kontrolne številke, ki označujejo smer in cilje tega gibanja.

V referatu, v diskusiji in v sklepih so bila na vidnem mestu vprašanja zunanje politike in nekateri problemi ideološke narave, kot je navada v zadnjem času, pa tudi vprašanja

tako imenovanega »jugoslovanskega kongresnega revizionizma« oziroma žaljivke na račun Jugoslavije in ponarejanje njenih stališč in prakse, podcenjevanje njenih uspehov in podobno.

Cepprav je v enem članku težko podati natančno sliko tega kongresa, hmo vendarle v najkrajših črtah poskušali predložiti bralcem gradivo o dejstvih in nekaterih pogledih.

republickih in mestnih organov oblasti na področju šolskega izobraževanja, kulture in prosvete, vzgoje, zdravstva, prav tako pa tudi sodstva in javne varnosti. V nekaterih vprašanjih so določili tudi konkretne ukrepe, ki naj zagotovo večjo samostojnost teh organov, posebno republik. Vsaka republika sprejema zakone o šolstvu, poudarjajo pa tudi neodvisnost sodišč. V drugih vprašanjih niso prišli dlje kot do splošnih deklaracij. Pravice nižjih organov v nekaterih panogah družbeno-političnega življenja so še naprej ostale v mejah formalnosti in se omejujejo samo na prenašanje nekaterih dosedanjih funkcij centralnih organov pri operativnem vodenju na ustrezne ustanove.

Analogen proces se razvija tudi v družbenih organizacijah, posebno v sindikatih. Po eni strani teže k aktivizaciji organizacij s tem, da jim dajejo neke pravice in nanje prenašajo nekatere funkcije, ki so bile dosedaj v izključni pristojnosti državnih organov. Po drugi strani v organizacijah teže po aktivizaciji in povečanju pravic nižjih organov in osnovnih organizacij.

Toda ta proces poteka še bolj počasi kot pri državnem aparatu, to pa zato, ker vodstva hočejo v svojih rokah zadržati kar najpopolnejše nadzorstvo. Najbolj vidno je to pri sindikatih, ki niso izkoristili niti tistih možnosti za povečanje pravic in aktivnosti nižjih organov ter organizacij, ki so jih imeli po sedanjih sklepih CK KPSZ.

Pomembno dejstvo je, da so na kongresu poudarili potrebo po krepitevi zakonitosti in zagotovitvi osebnih pravic in svobode državljanov. K temu sta prispevala pred kratkim sprejeti kazenski zakonik in pa večja samostojnost, ki so jo dali sodiščem. Prispevek k temu je tudi to, da se bo skrb za javno varnost delno preselila na družbene organizacije in bo postavljena nekoliko bolj pod nadzorstvo državljanov.

Ena izmed težav za ureditve večjih pravic lokalnih organov oblasti je v tem, da so vsa gospodarska vprašanja zunaj njihovih pristojnosti. Ker so planiranje, finansiranje in distribucija še vedno centralistični, je možnost širšega vključevanja lokalnih organov oblasti in družbenih organizacij v delo gospodarskih podjetij na

njihovem območju še zelo omejena. Za razliko od XX. kongresa na XXI. kongresu niso neposredno obravnavali vprašanja kulta osebnosti in so se temu vprašanju izogibali. Na kongresu so veliko govorili o »santipartijski skupini«. Malenkova, Molotova, Kaganoviča, Sepilova, Bulganina, Pervuhina in Saburova. Z njimi so pravzaprav obračunali že prej, posebno pa na lanskem decembrskem plenumu.

Glede vloge Partije v prihodnjem razvoju se z znanjih stališč niso premaknili. Po teh stališčih sodijo o vlogi Partije po starem, torej še vedno neposredno partijsko upravljanje, prav tako naj Partija rešuje vprašanja namesto drugih družbenih organov oziroma naj neposredno zapoveduje drugim organom in družbenim organizacijam. Partija ni splošno politično vodstvo in usmerjanje, kot je to učil Lenin.

Poudarili so, da je potrebno Partijo pomlajevati, postavljanje nove kadre na vodilna mesta. To lahko rodi pozitivne rezultate zaradi tega, ker se del starih kadrov preveč oklepa rutinskega in administrativnega reševanja zadev.

držav in za enotnost vsehi socialističnih in progresivnih sil, vendar pa mislimo, da je potrebno v edino realno, da se enotnost uresničuje na doletnih marksističnih načelih, in da je enotnost enakopravnih. Samo taka enotnost more biti vsebinska in stalna ter pomeniti činitelja združevanja socialističnih sil.

Ne glede na te splošne manifestativne izjave in preračunavanja obrekovanja Jugoslavije, na moremno popolnoma prethi mlno nekaterih principelnih vprašanj iz teh odnosov. Hruščev je v svojem govoru poskušal dati gibčnejše tolmačenje tistega, kar razumemo pod pojmom »vodilna vloga Sovjetske zveze«.

Dosedanja tolmačenja, posebno tista, ki so jih dajali nekateri preveč goreči prijatelji iz nekaterih socialističnih držav, so mnogokrat bolj škodovala kakor koristila tako Sovjetski zvezi kot deželam, katerih voditelji so v takih izjavah kar tekmovali. O škodi, ki so jo socializmu s tem povzročili, je skorajda odveč govoriti.

Glede odnosov z nekomunističnimi delavskimi strankami so ostali večmimo na pozicijah moskovske deklaracije dvanajstih partij, kar lahko ocenimo le za korak nazaj od XX. kongresa. V delavskih množicah teh strank vidijo mogočnega zaveznika v boju za mir in proti nevarnosti fašizma, nikakor pa ne v boju za socializem. V oči bodo tudi nerazumevanje, ali pa vsaj nezadostno razumevanje boja za mir, ki je nedolžni del boja za socializem. Sile socializma se, po njihovem omejevanju predvsem na sile držav socialističnega tabora in na sile komunističnih partij. Glede neodvisnih azijskih in afriških držav vidijo v njih le zaveznika v boju za mir, Hruščev in v zaključni besedi poskušal to povzročiti z izjavo, ki čeprav ni zadostno jasna in natančna, dopušča možnost, da te države lahko obidejo klasično pot kapitalističnega razvoja in da lahko začno »graditi družbo na drugačnih temeljih«.

navadno kot obvezen prirep o naporih Jugoslavije, ki hoče pokvariti namišljeno harmonijo. Na kongresu so mnogo javno razpravljali in natočevali, da Jugoslavija išče razpoke v odnosih med državami socialističnega tabora in da jih poskušajo spreti med seboj. Vse to seveda počenja v korist ameriškega imperializma. Take razlage niso mogle nikdar in nikoli nikogar prepričati. Namesto da bi te izjave vrgle senco na jugoslovansko politiko, so prav iste izjave umazale sestavljalce takih trditve, ki celo sami ne verjamejo v te obtožbe. Ni potrebno, da kogarkoli, ki ima čiste namene, prepričujemo, da je Jugoslavija in njena ZKJ za enotnost socialističnih

Tik pred kongresom so v nekaj člankih v centralnih organih KP SZ znova krepke pogrevali in zadržali protijugoslovansko gonjo, ki naj bi služila za orientacijo kongresa in njegovih sodelavcev. Hruščev je v svojem referatu in zaključni besedi poskušal še bolj popolno povezati in sistematizirati vse tisto, kar so do zdaj že povedali v obrekovanju, ponarejenjavi in žalilni gonji proti Jugoslaviji. Ker so na XX. kongresu zelo vsiljivo podrtali njegov pomen za mednarodno delavsko gibanje, lahko sodimo, da so dali s tem novo vzpodbudo in ton protijugoslovanski gonji tudi v drugih deželah.

V protijugoslovanski napačni so na kongresu bučno sodelovali tudi nekateri zastopniki drugih socialističnih dežel in komunističnih partij. S tem so najbrže poskušali dokazati svoj protipartijski internacionalizem. Zastopniki nekaterih drugih partij pa so bili bolj realni in treznejši in so imeli pred očmi položaj v svoji deželi. Razpravljali so o nekaterih zanimivih vprašanjih.

Na tem kongresu in v člankih, ki so pred njim izšli v časopisih, so s protijugoslovanskimi obrekovanji napadli, kot je to pač že navada v zadnjem času in stalna praksa, ne le program ZKJ in njegove ideje, ampak tudi vsotno nranjo in zunanjo politiko Jugoslavije. Tu je prav tako kakor pri idejnih sodelovanju Jugoslavije z neodvisnimi azijskimi in afriškimi državami.

Kako naj si to razlagamo? Kje je tu načelnost? Mar so vsjetski voditelji ne razumejo, da so njihove trditve hkrati nekakšna lekciija in opomin tem neodvisnim državam, ki vodijo prijateljsko politiko z Jugoslavijo? Mar ne čutijo, da je to precej podobno vmešavanju v notranje zadeve Jugoslavije, ne le to, ampak tudi vmešavanju v notranje zadeve teh dežel? Narodni neodvisnih azijskih in afriških držav, pa tudi narodov Jugoslavije so dovolj zreli, da sami odločajo o medsebojnih odnosih, pa tudi o odnosih z drugimi deželami.

Stališča sovjetskih voditeljev o koeksistenci, nevmešavanju v notranje zadeve drugih narodov, o enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju narodov med seboj, so v ostrem nasprotju z njihovimi konkretnimi postopki proti Jugoslaviji. Mar voditelji Sovjetske zveze morda menijo, da jih dejstvo, da je Jugoslavija socialistična država, odvezuje teh obveznosti?

O odnosih med socialističnimi državami so govorili predvsem deklarativno. Ostalo je pri manifestativnih deklaracijah, da je pri teh odnosih vse v

I

Predkongresne priprave in kongres sam so potekali v znamenju poudarjanja gospodarskih uspehov Sovjetske zveze v dobi po revoluciji, posebno pa v zadnjih petih letih, ter velikih možnostih bodočega razvoja in perspektivi, ki jih bo omogočil sedemletni načrt. Dosedanji razvoj so ocenili kot uspešen. SZ, kot so ugotovili na kongresu se je iz zaostale agrarne države razvila v industrijsko razvito državo, ki lahko sedaj, ko ima razvite materialne temelje, preide v štadij zaključevanja socialistične graditve in lahko začne postopoma prehajati v komunizem, katerega materialni temelj mora dati sedemletni načrt.

S sedemletnim načrtom, kot je o tem že obširneje pisal naš dnevni tisk, so predvideli dvig industrijske proizvodnje za 80%, kar pomeni okoli 8,6% na leto. Prednost dajejo še naprej težki industriji ter predvidevajo, da se bo njena proizvodnja dvignila od 85 na 88%. Tudi industrija potrošnih artiklov po tem načrtu dosti ne zaostaja, kakor je bilo ponavadi v prejšnji graditvi. Proizvodnja se bo povečala od 62 do 65%, s čimer bi do neke mere ublažili sedanja velika nezorazmerja med proizvodnjo sredstev za proizvodnjo in potrošnim blagom. S tem bi zagotovili navdve potrebno povečanje življenjskega standarda.

Predvidevajo, da se bo delovna stornost do leta 1965 dvignila na enega delavca v industriji za 45 do 50 odstotkov, v sovhozhih za 60 do 65 odstotkov, v kolhozhih pa približno za dvakrat.

Da bi dosegli tako hiter ekonomski razvoj, predvidevajo poleg drugega zelo velike investicije. Državne investicije za kapitalno izgradnjo bodo v naslednjih sedmih letih narasle za 1,8-krat in bodo znašale 1,490 do 1,970 milijard rubljev.

Nedvomno je to rezultat dolgoletnega pospešenega razvoja proizvajalnih sil in njihovega kopičenja, kar je že začelo dajati pomembne rezultate in bo omogočilo tudi hiter razvoj v prihodnosti. Le-ta bo med drugim mogel tudi zaradi nekaterih, čeprav začetnih sprememb, do katerih je prišlo v gospodarskem upravljanju SSSR po XX. kongresu. Vse to daje možnosti za večji napredek in razvoj proizvajalnih sil in omogoča širšo pobudo nižjih organov ter močnejšo pritegnitev lokalnih sil in virov.

Posebno so poudarili pomen razvoja vzhodnih področij v SZ, ki so naravno zelo bogata. Prav zaradi tega so določili, da bodo več kot 40% investicij vložili v ta področja.

II

naj pomaga najti notranje rezervе podjetja in okrepiti boj za dvig in pocenitev proizvodnje. K temu mora prispevati tudi sprememba v sistemu nagrajevanja, prispevajo pa naj tudi novi tarifi pravilniki, ki morajo biti še bolj v skladu z načeli materialnega stimuliranja proizvajalcev. Nekateri zahtevajo, ki jih je slišati od spodaj za večje pravice nižjih organov in podjetij, poleg tega pa kritike, naslovljene na centralne organe, kažejo na nezadostno decentralizacijo. Kongres se ni trudil najti radikalnejših rešitev tega problema, ampak je iskal možnosti za nekatere popravke v sedanjem sistemu upravljanja.

Ekonomska politika v industriji je še v naprej obdržala centralizirano načrtovanje in finansiranje, pri čemer bodo izvedli nekatere popravke, ki temelje na zahtevah in predlogih ter mišljenjih od spodaj. V teh mejah poskušajo razvijati iniciativno nižjih organov in podjetij pri operativnem planiranju in pri iskanju ter izkoriščanju notranjih rezerv. S temi vprašanji se je kongres zelo malo ukvarjal ter zaradi tega dobimo vtis, da so hoteli s tem pokazati, da je sedanja politika naša najboljša pot in več ali manj dokončne rešitve.

Glede kmetijstva so na kongresu odobrili smer, ki jo je za to panogo dal XX. kongres, posebno pa še decembrski plenum 1958. leta. Postavili so nalogo, da se mora kmetijska proizvodnja do leta 1965 povečati za 1,7-krat, ali za 80 odstotkov na leto. Nedavni decembrski plenum CK KPSZ, ki je bil posvečen politiki na vasi, je olajšal kongresu, da mu ni bilo treba podrobneje analizirati stanja v kmetijstvu, s čimer so si zagotovili, da politike na vasi in perspektivi njenega razvoja niso pospeševali za celotno ekonomsko politiko Sovjetske zveze. Dejstvo, da je kongres odobril del decembrskega plenuma CK, da so ta plenum šteli za nekakšen sestavni del del kongresa in da je imel velik vpliv na delo republiknih kongresov in oblastnih konferenc, nam dajejo pravico, da sodimo o ocenah plenuma kot o ocenah kongresa.

Za razliko od ocene ekonomske politike v industriji, kjer so priznali Stalnova zasluge za hiter razvoj sovjetskega gospodarstva, je Stalnova politika na vasi, čeprav njega samega niso omenili, doživela ostro kritiko. Vsi dosedanja prikriti negativni rezultati prejšnje politike na vasi so se omejevali na posamezne veje kmetijstva ali na kritiko posameznih ukrepov. Na decembrskem plenumu so prvič podali splošen, kritični pregled celotne Stalnova politike na vasi, kot nepravilno pa so zavrgli vrsto temeljnih načel, na katerih je bila ta politika zgrajena: odnos do kolhoznikov, ki da so množica, ki ni pripravljena slediti socialistični graditvi, nespoštovanje načel materialne zainteresiranosti, bistveno omejevanje blagovne proizvodnje in blagovno-denarnih odnosov, administrativno onemogočanje ekonomskih zakonov, odtrganost neposrednih proizvajalcev od proizvajalnih sredstev, uravnavanje odnosov države in kolhoznikov z administrativnim prisiljevanjem itd. Plenum je s tem ne le odobril spremembo v prejšnji politiki na vasi, ampak je odprl možnost bodočega razvoja nove politike, ki je zavrgla Stalnova načela in ki je pri tem šla mnogo bolj daleč, kot so to dosegli v industriji in drugih panogah družbeno-političnega življenja v državi.

Razumljivo je, da so v tej panogi že velike možnosti, da s pomočjo nadaljnega prilaganja proizvajalnih odnosov sodobnim zahtevam razvoja na vasi uredništvo in oživijo iniciativno kolhoznikov, s tem pa zelo povečajo proizvodnjo. V tej smeri so že nekaj začeli, na primer prehod na denarno nagrajevanje v nekaterih kolhozhih in podobno.

Vprašanje življenjskega standarda je bilo do sedaj eno izmed najbolj bolečih vprašanj v razvoju Sovjetske zveze. Čeprav je razumljivo, da Sovjetska zveza v dolgi vrsti let sovjetske oblasti ni mogla zadovoljivo reševati tega vprašanja, ker je bilo v tako zaostali državi, kot je bila carska Rusija, najprej potrebno razviti proizvajalne si-

III

le, vedno težko soglašamo s trditvijo, da so to zakrivili samo objektivni činitelji.

Sedaj so navezadnje prišla na dnevni red tudi ta vprašanja. Na temelju tako hitrega razvoja proizvajalnih sil predvidevajo sedemletni načrt tudi občutno povečanje standarda prebivalstva. Predvidevajo, da se bo na enega delovnega človeka zaslužek v industriji in kmetijstvu dvignil do 1965. leta za 400 odstotkov. V načrtu imajo tudi zvišanje najnižjih plač, ki znašajo danes 270 do 350 rubljev, pa se bodo dvignile na 500 do 600 rubljev. S tem bi se vsaj nekoliko ublažile zelo velike razlike med najvišjimi in najnižjimi plačami.

V okviru življenjskega standarda predvidevajo tudi hiter tempoo graditve stanovanj. Stanovanjsko vprašanje je v Sovjetski zvezi zdaj zelo pereče. V Moskvi je na primer kljub velikim naporom v zadnjem času povprečni stanovanjski prostor na enega človeka nekoliko večji kot 5 kvadratnih metrov. Pomembno je tudi dejstvo, da na vprašanje prednosti pred kapitalizmom ne gledajo samo po proizvodnji najpomembnejših artiklov težke industrije, ampak sodijo, da je življenjski standard element tekmovanja in ekonomskega boja. V prejšnjih časih teh primerov ni bilo. Življenjski standard mora imeti po njihovem mnenju velik vpliv na pridobivanje delovnih množic v kapitalističnih državah za boj za socializem.

Vidi se, da je v sedemletnem načrtu okrepljena orientacija k rentabilnosti in varčevanju k bolj skladnemu razvoju različnih panog, k kooperaciji ter specializaciji. Vse to so prej zelo zanemarjali. Strogo centralizirano upravljanje iz Stalnovih časov, načrtovanje v pisarnah centralnih vodstev je privedlo do zanemarjanja lokalnih koristi. Nihte ni skrbel za to, koliko bo kakšna proizvodnja veljala, v navadi je bilo birokratsko razpisanje, vsaka gospodarska panoga je bila svet zase in v vase zaprta, izogibali so se kooperaciji in specializaciji, gradili pa so veličanske reprezentativne objekte, pri čemer se niso zmenili za kraj, kjer stoji, koliko stanejo, če so rentabilni in podobno.

Vsi ti pojavi seveda sedaj niso izginiti naenkrat, niti ne morejo izginiti na čudežen način, kajti še naprej delujejo zelo močni činitelji, ki jih povzročajo. Birokratski način upravljanja, birokratske navade in mišljenja niso izginja, ampak so se le delno začela drobiti. Življenje in praksa ter povečane proizvajalne sile pritiskejajo, da bi se spremeniše okoliščene in stare oblike upravljanja gospodarstva. Na tem področju so naredili prve korake, življenje pa bo v prihodnjem razvoju vsekakor terjalo nove, trajnejše rešitve.

V kolikor se bo sistem upravljanja v gospodarstvu bolj odločno prilagajal potrebam sodobnega razvoja, bo njegova nadaljnja decentralizacija in demokratizacija ter vključevanje delovnih ljudi v upravljanje vsekakor odkrilo nove rezervne in možnosti.

IV

V referatu in v zaključni besedi Hruščeva, v razpravi in v resoluciji so ponovili zunanje-politična stališča Sovjetske zveze, ki so naša javnosti že dovolj poznana. Ponovno so podarili pozitivno načelo, ki so ga sprejeli na XX. kongresu, da vojna v sodobnih pogojih ni več usodno nelzogibna in da so sile miru narasle ter da lahko vojno preprečijo.

Na kongresu so ponovili tudi številne prejšnje predloge, na primer predlog o mirovni pogodbi z Nemčijo, o statusu Berlina, razorožitvi, ustavitvi poskusov z jedrskim oropjem, o brezatomski coni v Evropi in podobno.

Naša javnost pozna te predloge in stališče Jugoslavije o teh vprašanjih in zato tega ne bomo ponavljali.

Na kongresu so prvič govorili o ideji brezatomskega področja na Daljnem vzhodu. To ozemlje je eno izmed najbolj občutljivih področij na svetu in se nam zato zdi, da bi brezatomsko področje v tem delu sveta blagodejno vplivalo na pomiritev mednarodne situacije. Močnejše so poudarili gospodarsko stran tekmovanja med socialističnim in kapitalističnim sistemom. Referat in zaključni govor Hruščeva, govor Mikojaeva. Ta stališča, še bolj pa po pomirjevalnem tonu, ki želi sporazumevanje z ZDA in z drugimi zahodnimi državami. Govorili so tudi o načelih koeksistence med državami in narodi na temelju sodelovanja in medsebojnega spoštovanja, na temelju enakopravnosti in nevmešavanja v notranje zadeve drugih narodov in podobno. Ne moremo trditi, da so ob tej priložnosti povedali o teh vprašanjih kaj novega. Večmimo so se držali stališč, ki so jih čisto ponavljali in so dobro znana. Ta stališča še bolj pa praksa, pa so pogosto obremenjena in povezana z blokovsko pobarvanostjo v raznih vprašanjih.

Ne moremo prezreti dejstva, da so hkrati, ko so govorili o koeksistenci, o nevmešavanju v zadeve drugih narodov, o pozitivni vlogi, ki jo imajo neodvisne azijske in afriške države z iste tribune kongresa napadali jugoslovansko politiko aktivne koeksistence in miroljubnega sodelovanja med narodi in da so z iste tribune napadali sodelovanje Jugoslavije z neodvisnimi azijskimi in afriškimi državami.

Kako naj si to razlagamo? Kje je tu načelnost? Mar so vsjetski voditelji ne razumejo, da so njihove trditve hkrati nekakšna lekciija in opomin tem neodvisnim državam, ki vodijo prijateljsko politiko z Jugoslavijo? Mar ne čutijo, da je to precej podobno vmešavanju v notranje zadeve Jugoslavije, ne le to, ampak tudi vmešavanju v notranje zadeve teh dežel? Narodni neodvisnih azijskih in afriških držav, pa tudi narodov Jugoslavije so dovolj zreli, da sami odločajo o medsebojnih odnosih, pa tudi o odnosih z drugimi deželami.

Stališča sovjetskih voditeljev o koeksistenci, nevmešavanju v notranje zadeve drugih narodov, o enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju narodov med seboj, so v ostrem nasprotju z njihovimi konkretnimi postopki proti Jugoslaviji. Mar voditelji Sovjetske zveze morda menijo, da jih dejstvo, da je Jugoslavija socialistična država, odvezuje teh obveznosti?

V

O odnosih med socialističnimi državami so govorili predvsem deklarativno. Ostalo je pri manifestativnih deklaracijah, da je pri teh odnosih vse v

VI

redu in da je bilo vedno vse prav. Kritične poglede na nekatere napake v dobi kulta osebnosti, ki so jih javno objavili na XX. kongresu in v nekaterih deklaracijah po njem, so popolnoma zamočali. Zamočali so jih kot neprijetne spomine, za molčali pa so tudi pretresljaje, ki so bili v tem razdobju v nekaterih socialističnih državah.

Če bi navezadnje na tem področju ne bilo nikakršnih pomanjkljivosti, potem je popolnoma nemogoče razumeti vse tisto, kar danes počenja proti socialistični Jugoslaviji, samo zato, ker se noče odreci samostojnosti svoje politike.

Ko so govorili o odnosih med socialističnimi državami, so deklarirali že klasično trditev

moramo povedati, da zahteva marksistična načelnost ista merila takrat, ko gre za naše, in takrat, ko gre za tuje.

Prav podobno počno kadar govorijo o kmetijstvu v Jugoslaviji. Toda resna analiza bi jim pokazala, da je pri nas kljub relativno nizkemu pridelku, povprečen doos na hektar v zadnjih dveh letih prav tak kot sovjetsko povprečje. Navsezadnje so celo sami, sovjetski voditelji na decembrskem plenumu CK trdili, da so njihovi donosi v kmetijstvu v letu 1953 bili na nivoju iz leta 1913. Zato ni nobenega gospodarskega opravčila, ker je kmetijstvo v SZ veliko boljše preskrbljeno s tehničnimi in kemičnimi sredstvi, vsa gospodarstva so velika, oprajo se na močno industrijsko bazo in podobno. S tem seveda nečemo reči, da smo zadovoljni s stanjem v našem kmetijstvu, ker smo šele nedavno uspeji dati večja gospodarska sredstva in začeti resni boj za dvig in prerod našega kmetijstva. Hočemo samo povedati, da je treba stvari meriti z istimi merili, če že žele načelno razpravljati.

Označevanje odnosov z Jugoslavijo je bilo kot običajno polno nasprotij. Govorili so na primer da naša stališča dišijo po ameriških dolarjih, da Jugoslavija služi imperializmu in da poskuša razbiti socialistični tabor. Hkrati so govorili, da imamo v mnogih vprašanjih zunanje politike skupna stališča in jezik in da je treba pri tem sodelovati. Vprašanje, pri katerem je tako sodelovanje mogoče »po državni liniji« pravilo, sje boj proti imperializmu, boj za mir in podobno. To kaže, da kljub nemogočim obtožbam, da Jugoslavlani služijo imperializmu, niso mogli mimo tega, da ne bi hkrati priznali konstruktivne vloge jugoslovanske politike in potrebe sodelovanja z njo.

VII

Razen poplave žaljivk in ponizanj, je bilo mnogo nespretno preračunanih pohval, prilozovanj in prepričevanj »da goje sovjetski narodi in KP SZ prijateljska čustva do bratskih jugoslovanskih narodov in do jugoslovanskih komunistov — junakov ilegalnega in partizanškega boja«. To je nam dobro znana metoda iz Stalnovih časov, metoda poskusov razviniti ZKJ in ljudstvo od vodstva da bi morda tako laže zlomili tako imenovani jugoslovanski revizionizem, in da bi s tem razvrednotili vse novo v socializmu in vse tisto, kar prinaša življenje in razvoj. Ti pozivi so še bolj smešni zato, ker so v preteklosti že enkrat propadli. Sovjetski voditelji vsekakor zelo dobro vedo, da so ti »junaki ilegalnega partizanske boja« katerih govore, prav tisti

ki jih na tem kongresu imenujejo s psovki imperialistični agenti in sovražniki socializma. Prilozovanja, ki so jih naslovlili na junake ilegalne in partizanjske borbe, imajo še drug namen. Razlagamo si lahko tudi »dobrotnost« sovjetskih ljudi, ki goje simpatije do Jugoslavije, do njenega brezkompromisnega boja proti fašizmu in tudi do njenega pogumnega odpora, ko se je uprla stalinizmu, pod katerim so trpeli tudi narodi Sovjetske zveze.

Na kongresu so govorili tudi o izolaciji Jugoslavije od mednarodnega delavskega gibanja. Govorili so, da se je Jugoslavija sama izolirala in da je same od nje odvisno, če bo še naprej ostala izven tega gibanja. Če bi bila Jugoslavija resnično izolirana od mednarodnega delavskega gibanja, potem se vprašujemo, zakaj tak vik in krik okrog tega vprašanja in zakaj tako krčevito pozivajo v boj proti »jugoslovanskemu revizionizmu«, o katerem celo trdijo, da so mu že dalj odločilen udarec. Zakaj ne mine nobena skupščina, noben govor, pa čeprav gre za agitacijo pri sejanju koruze, kjer in v katerem se ne bi znova in znova vračali na ta že izolirani »revizionizem«?

To, kar imenujejo jugoslovanski revizionizem, ne le da ni revizionizem, marveč ni tudi nekaj popolnoma jugoslovanskega v tem pomenu, ker je to tisto novo, kar nelzogibno in zakonito izvira iz družbenega razvoja v socializmu, kar se pojavlja v vseh državah in delavskih gibanjih, čeprav ponekod hitreje, ponekod počasneje tu v tej, drugje pa v drugačni obliki. Zato tako pojmovani »revizionizem« ne more biti izoliran niti zakt. Povsod je navzoč in umakniti se mu ne morejo niti naši kritiki. To je razvidno tudi iz dejstva, da hkrati, ko vpijejo proti »jugoslovanskemu revizionizmu«, tudi sami pod pritiskom življenjskih potreb počasi in, kakor bi to reklo naše ljudstvo, pri stranskih vratih sami prihajajo do nekaterih napak, do »revizionističnih idej«: O odmiranju države, o pritegovanju delovnih ljudi k upravljanju gospodarstva in družbe, o demokratizaciji raznih področij življenja, o spoštovanju načel gospodarske zainteresiranosti v socializmu, o nemožnosti, da bi, kakor so si to do predkratim predstavljali nekateri kitajski voditelji, preskočili iz polkedne družbe naravnost v komunistično družbo in podobno. Cim prej bodo razumeli te zakonitosti, tem bolje bo tako zanje, kakor tudi za socializem, ker neupoštevanje nekaterih

(Nadaljevanje na četrth stran)

beo, o katerih govore, prav tisti

je in inkativne od spodaj, ki

potrebno razviti proizvajalne si-

le, da je zelo smek.

o katerem so govorili predvsem deklarativno. Ostalo je pri manifestativnih deklaracijah, da je pri teh odnosih vse v

redu in da je bilo vedno vse prav. Kritične poglede na nekatere napake v dobi kulta osebnosti, ki so jih javno objavili na XX. kongresu in v nekaterih deklaracijah po njem, so popolnoma zamočali. Zamočali so jih kot neprijetne spomine, za molčali pa so tudi pretresljaje, ki so bili v tem razdobju v nekaterih socialističnih državah.

Če bi navezadnje na tem področju ne bilo nikakršnih pomanjkljivosti, potem je popolnoma nemogoče razumeti vse tisto, kar danes počenja proti socialistični Jugoslaviji, samo zato, ker se noče odreci samostojnosti svoje politike.

Ko so govorili o odnosih med socialističnimi državami, so deklarirali že klasično trditev

Francoski pogoji

Odnosaji med Tunizijo in Francijo se ne morejo zboljšati, je izjavil francoski minister za informacije, ker Tunizija pomaga alžirskim upornikom - Francosko sodišče v Oranu je obsodilo na smrt 24 alžirskih upornikov

PARIZ, 13. febr. (Reuter). V uradnih francoskih krogih trdijo da je zunanji minister Maurice Couve de Murville izjavil danes pred parlamentarno komisijo za zunanje zadeve francoskega parlamenta, da mora sama tunizijska vlada razumeti, da v sedanjih okoliščinah odnosaji med Tunizijo in Francijo ne morejo biti normalni.

Dalje je francoski zunanji minister izjavil, da sta obe vladi vsak dan v stikih, da pa Francija ima nastali položaj za zelo resen. Na koncu je Couve de Murville povedal, da Tunizija doslej še ni načela vprašanja o položaju francoskega pomorskega oporišča v Bizerti.

Francoski minister za informacije Roger Frey je izjavil po vladni seji, da bo Francija verjetno storila »pravne in politične korake« zaradi aretacije 13 Francozoov, ki so jih v Tunisu obtožili, da so delali v francoski vojniški mreži. Minister je izjavil, da želja Francija »dobro odnose« s Tunizijo, da pa se ti odnosaji ne

morejo zboljšati, ker Tunizija pomaga alžirskim upornikom.

Delegat francoske vlade v Alžiriji Delouvrier je objavil sporočilo, v katerem je govoril o poskusih infiltracije alžirskih upornikov s tunizijskega ozemlja. V sporočilu je rečeno, da je kakih 200 upornikov organiziralo akcijo za prekoračenje utrjene obojne črte, ki je znana pod imenom »Mauriceova obrambna linija«. To skupino so po prihodu erte odkrili in obkolili s francoskimi silami. V sporočilu je dalje rečeno, da je polovica članov te skupine bila ubita ali ujeta. Uporniki so bili oboroženi z avtomatskim orožjem v mnogo večjem številu kot prej.

PREDLOGI O USODI KAMERUNA

New York, 13. febr. (AP) Delegacije ZDA, Indije in še nekaterih držav bodo predložile danes skrbniškemu svetu OZN osnutek nove resolucije o prihodnosti francoskega Kameruna.

Zastopnik ZDA, Mason Sims, ki je zvečer objavil, da bodo resolucijo predlagali, je poudaril upanje, da bo Kamerun v začetku prihodnjega leta »zareg postajal svobodna in neodvisna država«. Francoski zastopnik v skrbniškem svetu je priporočil pred dvema dnevnoma, naj svet sklene ukiniti skrbništvo nad Kamerunom. Mandat skrbniškega sveta v Kamerunu so po zadnji vojni zaupali Franciji in Pariz sedaj predlaga, da bi Kamerun prišel v okvir francoske skupnosti.

Sporazum o prijateljstvu

Melbourne, 13. febr. (Reuter). Indonezijski minister za zunanje zadeve Subandrio je izjavil danes v intervjuju na melbournski televiziji, da bosta Avstralija in Indonezija prav kmalu podpisali sporazum o prijateljstvu.

Subandrio, ki je na petdnevem uradnem obisku v Avstraliji, je dejal, da gre za osnutek sporazuma in da bodo sporazum podpisali, ko bo končan. Pripomnil je, da on ne bo navzgor pri podpisovanju sporazuma.

Minister Subandrio bo 15. februarja odpotoval v Novo Zelandijo.

Generalna skupščina OZN bo razpravljala v sredo o usodi francoskega in britanskega Kameruna. Britanska vlada je s svoje strani priporočila, da bi del Kameruna pod njenim mandatom priključili k novi neodvisni državi Nigeriji ali omogočili dežel, da se z referendumom opredeli za drugo rešitev svojega prihodnjega političnega in državnega statusa.

SPREMENBE V KMETIJSTVU INDIJE

NEW DELHI, 13. febr. (Tanjug). Indijski minister za razvoj vasi in zadrugištvu Daj je izjavil v parlamentu, da je v Indiji 2020 raznih zadrug, vsehviš zadruga za skupno obdelavo zemlje. V zadruga je vključenih skoraj 200.000 akrov zemlje.

Ko je govoril sinoči v parlamentu, je premier Nehru poudaril, da nima podrobnih podatkov o delu in napredku teh zadrug, da mu da je znano, da nekatere izmed njih zelo dobro napredujejo. Pripomnil je, da je v razmerah, ko ostaja brezštevilna drobnih gospodarstev - kakor je to primer v Indiji - nujno potrebno tvoriti večje kmetijske enote, na katerih bi lahko uporabili sodobna sredstva za obdelavo zemlje.

Mi smo zdaj v procesu sprememb, je nadaljeval Nehru, in povsem naravno je, da imamo proti sebi številne posameznike, celo skupine in razrede, ki nasprotujejo tem spremembam in jih kritizirajo. Naš cilj je uvajanje skupne obdelave zemlje, in upam, da bomo dosegli to po naravni poti in s privolitvijo kmetov.

Indijski nacionalni kongres je že davno v načelu sprejel politiko zadrugištva na indijski vasi. Toda na zadnjem letnem zasedanju v Nagpuru je bilo sklenjeno začeti s planskim izvajanjem te politike.

Vidmarjev odgovor sovjetskemu pisatelju objavljen v poljski teoretski reviji

Varšava, 13. febr. (Tanjug). Osrednja teoretska revija poljske zadrugne delavske partije »Teoretsko-politični zvezki« je objavila v zadnji številki odgovor jugoslovanskega književnika Josipa Vidmarja sovjetskemu pisatelju Mihailu Lifšicu.

Ta sovjetski pisec je namreč svojo čas v reviji »Novi mir« napadel neki prejšnji sestavek jugoslovanskega avtorja pod naslovom »Iz dnevnika«. Na ta napad sovjetskega književnika je Vidmar odgovoril s člankom: »V začaranem krogu«, ki je bil naj objavljen v slovenski reviji »Naša sodobnost«. Ta odgovor jugoslovanskega avtorja je zdaj v celoti ponatisnilo poljsko partijsko glasilo.

Prvinec univ'erze v Argentini

Buenos Aires, 13. febr. (AFP). Predsednik Argentine Frondizi je podpisal dekret, s katerim odobrava otvoritev zasebnih univerz v državi. Zakon o otvoritvi teh univerz je kongres sprejel že 30. septembra 1958.

TELEGRAMI

VARŠAVA - V več poljskih pokrajinah so zabeležili epidemijo gripe, ki se je lotila velikega dela prebivalstva.

TRIPOLIS - Predsednik začasne alžirske vlade Fernat Abas, ki je včeraj prispel v Bengazi, bo v prihodnjem tednu gost libijske vlade.

KAIRO - Minister za gospodarstvo ZAR el Kajsuni je kritiziral stališče Velike Britanije, ki zaradi spora ob zemlji bogataša Josepha Smouhe zavlačuje s podpisom finalnega sporazuma z ZAR.

DUNAJ - Predsednik avstrilske republike dr. Adolf Schörf bo v drugi polovici maja uradno obiskal ZSSR.

SPRINGFIELD - Župan zalodnega Berlina Brandt je izjavil na tiskovni konferenci, da je demilitarizacija Berlina mogoče izvesti zamo s sporazumom med štirimi velikimi.

HAVANA - V trdnjavi »Habana« so obsodili na smrt pet vojniš zločincev. Ustrelili so med drugimi bivšega Batistinega generala Julio Sanchez Gomeza.

TEHERAN - Na neki planinski cesti blizu Teherana je snežni plaz zasul avtove in dva kamiona.

NEW YORK - Generalni sekretar OZN je sporočil, da je patrulja mednarodnih sil na področju Gaze ubila nekoga Arabca, ki je s skupino ljudi skušal prekrčiti demarkacijsko črto.

Dulles uspešno operiran

Washington, 13. febr. (Reuter). Danes so uradno sporočili, da so v ameriški vojaški bolnišnici »Walter Reed« uspešno operirali ameriškega ministra za zunanje zadeve Dullesa na kill. Zastopnik Bele hiše Lincoln White je izjavil, da je operacija trajala manj kot eno uro in da je stanje ministra Dullesa neposredno po operaciji zadovoljivo.

Sovjetsko-iranska pogajanja prekinjena

Moskva, 13. febr. Agencija TASS je objavila sporočilo, v katerem je rečeno, da so v Teheranu prekinili sovjetsko-iranska pogajanja. O sklenitvi pogodbe o prijateljstvu in neopadanju med obema državama.

XXI. kongres Komunistične partije Sovjetske zveze

(Nadaljevanje s 3. strani)

zakonov družbenega razvoja spravlja tiste, ki bi želeli izolirati tako imenovani jugoslovanski revizionizem v nevarnost, da se bodo izolirali od lastnega ljudstva. To pa se je v najostrejši obliki že nekoč uveljavilo v nekaterih socialističnih deželah, ki so preživele zelo hude pretrese in krize.

Razumljivo je, da ne terjamo nobenih priznanj, ali prioritete za to, ker smo prej spoznali neuglednost tega novega. To bi v vsakem primeru kadarkoli že našlo pot in svojo veljavo. Naravno pa je, da se bo v raz-

ličnih razmerah uveljavilo različno, čeprav bo njegovo bistvo enako in se mu ne bo mogoče umakniti.

Kar pa se tiče trditve, da so zdaj odvisni samo od Jugoslavije njeni odnosaji z drugimi socialističnimi deželami in komunističnimi partijami, je jasno, da to ni odvisno in niti ne more biti odvisno le od nje. Če bi to bilo res odvisno le od Jugoslavije bi do današnjega položaja ne prišlo.

Jugoslavija je del socialističnega in naprednega sveta in del mednarodnih sil, ki so v vsakem primeru kadarkoli že našlo pot in svojo veljavo. Naravno pa je, da se bo v raz-

malizirale prešli k nagrajevanju po delu in k denarni obliki nagrajevanja.

Hruščev poudarja, da bi odmak od načel nagrajevanja po delu bil nepravilna zato, ker bi bila enako nagrajena tako marljiv delavec kakor lenoba. Izpodbopana bi bila gospodarska zainteresiranost ljudi za proizvodnjo, za pridobivanje kvalifikacij in podobno, kar bi povzročilo socialistični graditvi in pravemu gibanju h komunizmu škodo.

IV

Hruščev se je dotaknil tudi več pomembnih vprašanj sodobnega razvoja. Sama diskusija in resolucija teh vprašanj ne obravnava toliko. Kolikor je tudi bilo med razpravo govora o nekaterih vprašanih s tega področja, se je to večinoma gibal v okviru ponavljanja tistega kar je dejal Hruščev.

Ustavili se bomo le kratko pri nekaterih bistvenih stvareh kar prostor takega članka ne dopušča podrobnejše analize. Problem, ki mu posveča Hruščev največ pozornosti, je vprašanje prehoda socialistične družbe v komunistično. Spornost in poudarja, kako pomembna je jasnost v nekaterih izmed teh vprašanj. In pravi: »Prehod od socialističnega stadija razvoja k višji stopnji je zakoniti zgodovinski proces, ki ga ne

smemo samovoljno ustaviti ali obiti. Marksistično-leninistične partije imajo za svoj končni smoter ustvaritev komunistične družbe. Seveda pa družba ne more skočiti iz kapitalizma v komunizem ne da bi šla skozi socialistično razvojno stopnjo. Hruščev poudarja znana Marsova in Lenina stališča o potrebi razvoja proizvajalnih sil in ustvarjanju izobilja materialnih dobrin, da družba šele tedaj, ko se tako gospodarsko kakor moralno politično pripravi za komunistični način življenja, lahko preide k izvajanju komunističnega načela: vsak po svojih sposobnostih, vsakemu po njegovih potrebah.

»Ni potrebno da bi hiteli«, pravi Hruščev dalje, »in v naglici uvajali tisto kar še ni

zrelo. To bi povzročilo padenje in kompromitiranje našega dela.« Zatem pravi, da ni mogoče določiti točnega datuma, kdaj vstopimo v komunizem, kajti tudi v komunizmu so prvine komunizma ki rastejo kakor so tudi v komunizmu prvine socializma. Prav tako poudarja neuglednost prehodnega, socialističnega razdobja, v katerem se izvaja načelo: za enako delo tudi enako plačilo in kritizira tiste, ki trdijo, da je to ostanek meščanskega prava.

Pril tem pripomnja, da je bilo tudi v zgodovini ZSSR neko razdobje vojnega komunizma, ko so morali opustiti nagrajevanje po delu in uvesti delitev po ustitih vendar je bil to izraz nujne, ne pa nastop višje stopnje socializma, in da so brž ko so se razmere no-

družbenega upravljanja izgubile svoj politični značaj in se spremenile v neposredno ljudsko upravljanje družbenih zadev. Toda ne smemo si preveč preprosto zamisljati proces odmiranja državnih organov, podobno kot kadar jeseni odpada listje in ko kot posledica tega odpadanja na drevesu ostanejo samo gole veje.

»Vprašanje odmiranja države, če ga pojmuemo dialektično, ni vprašanje razvoja socialistične državnosti v komunistično družbeno samoupravljanje. Tudi v komunizmu bodo ostale nekatere družbene funkcije, podobne sedanjim državnim funkcijam, toda značaj le-teh in način izvajanja bosta drugačna kot na sodobni razvojni stopnji.

Poglavitna smer v razvoju socialistične državnosti je vsestransko pospeševanje razvoja demokracije, pritegnitev najširših plasti prebivalstva k upravljanju vseh zadev dežele pritegnitev vseh državljanov, da sodelujejo pri vodenju gospodarske in kulturne graditve.

Nato navaja, da družbene organizacije, kot so sindikati, mladinske, telesnovogojne in njim podobne organizacije, že zdaj polagoma lahko začenjajo prevzemati nekatere funkcije od katerih nasteva: skrb za zdravje, za letni dopust, nekatera kulturne potrebe prebivalstva telesno vzgojo l. od Pravi, da se daje tudi nekatera vprašanja s področja varstva družbene ureditve ter norm vodenja v veliki večini prenesti na družbene organizacije ali v pristojnosti prostovoljne milice, častna razodilšča lpd. V tem pa, pravi, se ne smemo prenatgiti, pač pa

Trg v Kartumu, glavnem mestu Sudana

Poživitev trgovine

Med Jugoslavijo in Sudanom je prišlo v zadnjem času do precejšnje pozitivne blagovne zamenjave

BEograd, 13. febr. (Tanjug). Po vzpostavitvi gospodarskih odnosajev leta 1955 in podpisu plačilnega in trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Sudanom se je blagovna zamenjava nenehno širila. Medsebojna komplementarnost gospodarstva obeh držav in pogostejši medsebojni stiki med gospodarstveniki so vzbujaali vedno večje zanimanje za močnejšo trgovinsko zamenjavo.

Sudansko tržišče je zelo zanimivo za številne jugoslovanske industrijske proizvode. V tej državi lahko kupimo bomba, oljno repico, kožo in druge surovine za industrijo. Sudan tudi kaže veliko zanimanje za okrepitev gospodarskih odnosajev z Jugoslavijo in naša država je med prvimi, s katerimi bi kartumska vlada želela okrepiti gospodarsko sodelovanje.

Heta 1956, ki je bilo prvo leto redne trgovinske zamenjave, so naša zunanjetrgovinska podjetja izvozila v Sudan raznega blaga v vrednosti vsega 47.000 funtov, toda že leta 1957 se je izvoz po vrednosti povzpela na 267.000 funtov.

Jugoslovanska podjetja so prodajala v Sudan skoraj izključno končne industrijske proizvode, izmed katerih je kakih 80% proizvodov kovinarsko predelovalne industrije. Tendenca dviga medsebojne zamenjave se je nadaljevala tudi leta 1958, toda uresničen obseg blagovne zamenjave je bil manjši, zato je sudanska vlada, da bi uredila gospodarske razmere v državi, uvedla omejitve uvoza.

V zadnjem času je prišlo do precejšnje pozitivne blagovne zamenjave med Jugoslavijo in Sudanom. Zunanjetrgovinsko podjetje »Tekstil« iz Zagreba je kupilo v Sudanu za potrebe naših predilnic 500 ton bombaža, sudanske firme pa so zaprosile za dovoljenje, da smejo uvoziti iz Jugoslavije razno industrijsko blago v vrednosti kakih 420.000 funtov.

Mimo že plasiranih jugoslovanskih proizvodov v Sudanu bodo sudanske firme kupile v Jugoslaviji tudi industrijsko opremo. Zunanjetrgovinsko podjetje »Invest-Import« iz Beograda bo gradilo v Sudanu tovarno kovinskih konstrukcij in tovarno stihih baterij ter bo poslala opremo za te objekte. To bodo prve industrijske ka-

pacitete, ki jih podjetje neke tuje države gradi v Sudanu. Obstojajo možnosti za plasiranje tudi druge jugoslovanske investicijske opreme.

Tudi druge oblike sodelovanja dobivajo vse večje mesto v ekonomskih odnosajih med Jugoslavijo in Sudanom. Najvažnejši proizvod na seznamu jugoslovanskega uvoza iz Sudana je bombaž. Nakup bombaža se veča iz leta v leto, ker njegova kvaliteta ustreza našim predilnicam. Naša podjetja kupujejo v Sudanu tudi surove kože, oljno repico in arašide. Proučujejo možnosti za povečanje nakupa bombaža, oljne repice in surovih kož, da bi stimulirali izvoz potrošnega blaga in industrijske opreme za Sudan.

Aparat za registracijo jedrskih eksplozij

Washington, 13. febr. (AFP). Uradno so sporočili, da je neki ameriški znanstvenik iznašel instrument, ki avtomatično registrira potrese ali jedrske eksplozije. Vse podatke, ki jih bleži ta aparat, takoj po radiu prenašajo na magnetofonski trak.

Novi seizmograf so postavili v gorah Arizone. Baja lahko za beleži vsako nuklearno eksplozijo na ozemlju ZSSR in na področju Pacifika. Takšne aparate bi lahko uporabljali za odkrivanje atomskih eksplozij, če se na ženevski konferenci ne bi mogli sporazumeti o prepovedi jedrskih poskusov.

Sovjetsko-ameriški kulturni sporazum bo podaljšan

Washington, 13. febr. (AFP). Iz zanesljivih virov v Washingtonu se je zvedelo, da bo sovjetsko-ameriški sporazum o kulturnem sodelovanju, ki so ga podpisali pred letom dni, po vsej verjetnosti podaljšan.

Novi aparat je iznašel ameriški strokovnjak za elektroniko Richards.

Sovjetsko-ameriški kulturni sporazum bo podaljšan

Washington, 13. febr. (AFP). Iz zanesljivih virov v Washingtonu se je zvedelo, da bo sovjetsko-ameriški sporazum o kulturnem sodelovanju, ki so ga podpisali pred letom dni, po vsej verjetnosti podaljšan.

Močan razvoj proizvajalnih sil nenehno sil v spreminjanje starih oblik upravljanja, terja reforme na področju družbenih odnosajev in vskladitev le-teh z naraslimi proizvajalnimi silami terja demokracizacijo vseh področij življenja. Po drugi strani pa tudi te procese zavirajo stara pojmovanja in navade.

To protislovje med zavestjo in potrebami družbenega razvoja se kaže tudi v tem da so bile na tem kongresu hkrati, ko so bili sprejeti načrti progresivni sklepji in ocene, izražene tudi ocene in stališča, ki pomenijo v nekaterih vprašanih mednarodnega delavskega gibanja nadzorovanje. Izraža se tudi v popolnem prestopku posameznih stališč in pravejši, ki so se že včeraj imenovali ali se še vedno imenujejo revizionizem.

Na te pojave je treba gledati dialektično, podpreti je treba vse, kar vsebujejo progresivnega hkrati na spopadi in razčleniti vse, kar zavira napredek. Pripravljeni smo, da bo pozitivni razvoj nuno strel odpor starega in preživelega. Razvoj, ki ga določa sedemletni načrt, bo že sam po sebi s tem da bodo narasle proizvajalne sile, pritiskal v smeri nadaljnega spreminjanja družbenih odnosajev in postopnega razumevanja mnogih novih pojavov in zbiranja iz katerih le-ti izvirajo.

Nikola Vujanović

(Iz zadnje šteje »Komunistične«)

KREPI SE PROIZVODNJA

V zadnjih dveh letih so se kmetijske zadruge v mariborskem okraju začele usmerjati v kmetijske proizvodne organizacije, zlasti se po sklepu upravnega odbora Glavne zadrudne zveze Slovenije iz leta 1957. Ta določa naj vse kmetijske zadruge izločijo nekmetijske dejavnosti in preusmerijo poslovanje v kmetijsko proizvodnjo in kmetijske dejavnosti. Sedaj se vleče že več kot eno leto postopek za izločitev gostiln, trgovin s potrošnim blagom in različnih komunalno-prosvetnih dejavnosti iz kmetijskih zadrug. Odkup kmetijskih pridelkov, oskrba z reprodukcijskim blagom za kmetijstvo, hranilno-kreditna služba,

organizacija kooperacije z zasebnimi proizvajalci in prvi začetki obnovitvenih skupnosti dajejo zadrugam vedno bolj obliko poslovanja ki ustreza kmetijski proizvodni organizaciji. Kljub temu pa kmetijske zadruge še niso izločile tih trgovinskih poslovalnic, tih gostiln, tih obrtnih delavnic in šest ostalih komunalnih dejavnosti. Vse te nekmetijske dejavnosti v kmetijskih zadrugah poslujejo brez potrebne registracije. Zaradi izločanja nekmetijskih dejavnosti je postal precej tudi obseg kmetijskih zadrug. Tako je samo lani prenehalo poslovati 17 kmetijskih zadrug, ki so se priključile k drugim gospodarsko močnejšim zadrugam. Zaradi enakih vzrokov je letos pričakovati še nekaj združitve oz. priključitve kmetijskih zadrug, ker ob sedanjih pogojih nimajo poročstva za rentabilno poslovanje. Gre za zadruge Koprivnik, Brezno, Remšnik, Jamnica in nekatere druge, ki visijo pri ustvarjanju dohodkov le na odkupu kmetijskih pridelkov in lesa.

in dobre računovodje. Vodilna mesta kmetijskih zadrug so večinoma zasedena s strokovno šibkim kadrom. Prav tako je še trinajst kmetijskih zadrug brez knjigovodij. Razen tega nekateri upravniki in knjigovodje zasedajo ta delovna mesta, vendar nimajo potrebne izobrazbe in prakse za vodstvo poslovanja kmetijske zadruge.

KOOPERACIJA NA PRVEM MESTU

Velik uspeh združništva v okraju je vsekakor to, da se je kmetijska mehanizacija zelo povečala. Tako se je samo število traktorjev povečalo od 163 v letu 1957 na 319 lani. Tako so ustvarili v glavnem pogoje za smejele organizirano obdelavo v sodelovanju med zadrugo in kmetom. Sedaj je na razpolago mnogo več modernih sredstev za proizvodnjo, s katerimi lahko bistveno spremenijo dosedanje obdelovanje zemlje in vplivajo na povečanje pridelkov. Tako so zadruge, kmetijska gospodarstva in poslovne zveze kupile lani po nepopolnih podatkih razen traktorjev še okrog 900 raznih priključkov za traktorje, 42 podrahljačev, 16 kombajnov, večje število škroplilnic, kosilnic in nekaterih drugih kmetijskih strojev. Priprave za organiziranje akcije v letu 1959 so dobro začeli. Delovni program so izdelali

prej kot v prejšnjih letih, čeprav tudi ne pravočasno. Vsekakor bi bilo nujno, da bi že jeseni poznali obseg kooperacije s krompirjem, hibridno koruzo, sladkorno peso in nekaterimi drugimi okrapavinami, da bi lahko odbrali primerno zemljo in jo globoko preorali, kar je bistveno za doseganje velikih pridelkov. Akcijski program je letos omejen predvsem na tiste pridelke, ki so ekonomsko privlačni za zadrugo in kmeta. Tako je v mariborskem okraju v načrtu kooperacija med zadrugo in kmetom pri pšenici na površini 3089 ha, pri hibridni koruzi na 1850 ha, pri travništvu na 2000 ha, pri sladkorni pesi na 873 ha, pri hmelju na 63 ha, pri manjših melioracijah v skupnostih na 1000 ha ter pri ozimnem ječmenu, rži in krompirju skupaj na površini nad 2100 ha. Za vse to so že pripravili pogodbe, ki so jih vse zadruge že prejele. Pričakujejo, da bodo kmetijske zadruge do 20. marca zaključile sklepanje pogodb o sodelovanju, ker pozneje ni več časa za pravilno pripravo zemlje. Po sprejetih akcijskih programih so v republiškem merilu ukrenili vse potrebno za zagotovitev potrebnih količin reprodukcijskega materiala, kot semen, umetnih gnojil, zaščitnih sredstev in potrebne mehanizacije. M.K.

- TRG -

s kmetijskimi pridelki

Na Goriškem se je ponudba razne površine v zadnjih dneh nekoliko zmanjšala zaradi mraza. Povpraševanje pa je bilo veliko s strani potrošne v okraju in drugih krajih. Preskrba potrošniških sredstev je bila zadovoljiva, z izjemo za rdeči radik in špinato. Krompirja je bilo na trgu dovolj. Maloprodajna cena se je povišala od 15 na 16 din za kg. Z jajci je bil trg zadovoljivo založen. Preskrba s fižolom se je zelo izboljšala, tako, da je bilo v teh dneh na trgu dovolj fižola raznih vrst.

Po podatkih Okrajne trgovinske zbornice so se pri tele cene govejih klavnin živin na Dolenjskem dvignile, skorajno ni za to nobenega upravičnega razloga. Iz neznanih razlogov se je v zadnjem času dvignila tudi cena surovega maslu.

V celjskem okraju so v porastu cene krompirja. Ponudba goveje živine je v zadnjih dnevih znatno slabša. Zelo dobra pa je ponudba telec, katerih preostaja in jih zadruge in podjetja prodajajo izven okraja. Preskrba s mesom je še nadalje zadovoljiva. Isto velja za mleko in jaja.

Okraj	Cena pri KZ na drob. na deb.	Cena	Cena
KROMPIR:			
Ljubljana	17	17	15
Maribor	17	20	19
M. Sobota	19	12	
Celje	18	20	19
N. mesto	13	14-16	
N. Gorica	12	16	
FIŽOL:			
Ljubljana		105	88
Maribor	45	72	56
M. Sobota	50	55-60	
N. mesto	70	80	
ZELJE:			
Ljubljana	68	62	
Maribor	49	30	26
Celje	44	70	60
ČEBULA:			
Ljubljana		60	52
Maribor	48	65	62
M. Sobota	55	55-65	
Celje (mak.)	52	85	78
N. mesto		60	
N. Gorica		65	
CVETACA:			
Ljubljana		108	
Maribor	68	85	76
Celje	60	100	90
N. mesto		75	
N. Gorica	45	55	
SOLATA:			
Maribor	99	120	103
M. Sobota		110	
Celje	85	135	125
N. mesto		70	
RDČI RADIC:			
N. Gorica	110	125	
ZELENI RADIC:			
N. Gorica	90	100	
MOTOVILEC:			
N. Gorica	110	120	
JABOLKA:			
Ljubljana		40	35
Maribor	22	30	23
M. Sobota	15	20	
Celje	28	40	35
N. mesto	23	30-40	
N. Gorica Ia	22	30	
N. Gorica IIa	16	20	
N. Gorica IIb	22	30	
POVRANČE:			
Maribor (cpr.)	250	185	
N. mesto		235	
GOVEDO SRED. KVALITETE:			
Ljubljana		270	
Maribor	124	220-280	
M. Sobota	60-150	260	
Celje	115	270	
N. mesto	105	270	
N. Gorica	115	270	
TELETA:			
Ljubljana		370	
Maribor	205	320-360	
M. Sobota	139-160	340	
Celje	150	330	
N. mesto	200	340	
N. Gorica	205	340	
PRASICI:			
Ljubljana		380	
Maribor	197	350-380	
M. Sobota	140-195	370	
Celje	205	350	
N. mesto	205	350	
N. Gorica	190	360	
JAJCA:			
Ljubljana		21	
Maribor	17	19	18
M. Sobota	13	15	
Celje	16	19	17
N. mesto		15-17	
N. Gorica	16	18	
MLEKO:			
M. Sobota	20-23	26	
Celje	21	26	
N. mesto (odk. c.)	21	32	
N. Gorica	24	32	

POTREBA PO SPOSOBNEM KADRU

Dosedanje izkušnje so pokazale, da so dobro poslovala vse tiste zadruge, ki so si same ali s pomočjo političnih in zadrudnih forumov zagotovile sposobne in delovne upravnike

Rajonizacija na Goriškem

Breskve naj zamenjajo robido in akacijo

Sprito odloka o rajonizaciji kmetijske proizvodnje v goriškem okraju čakajo vodstva zadrudnih organizacij nedvomno odgovorne naloge za odpravo dosedanje stihijske proizvodnje in uvedbo sodobne kmetijske proizvodnje. To sodobno proizvodnjo bo pomagal uvesti omenjeni odlok, kolikor ne bi bili kmetje sami voljni smotno izrabljati zemljišč po ureditvenih načrtih kraju primerne pridelave in proizvodnje. Različno podnebje, tla, oblika zemljišča, višinske razlike in hidrografske razmere namreč terjajo posebno gospodarjenje v kmetijstvu. V nižinskem delu na primer - kar velja v glavnem tudi za briško-vipavsko gričevje, je čuti močan vpliv sredozemskega podnebja. Tu je mogoče gojiti skoraj vse sadje. Zelo dobri pogoji so tudi za pridelovanje zgodnjih in zimskih povrtnin. Ze za časa Avstrije so bili ti kraji pomemben pridelovalec povrtnin. Danes je ta kmetijska panoga dokaj zanemarljena. Sedaj moramo na primer celo v Novo Gorico uvažati iz Ljubljane dalmatinske povrtnine. Kmetije pravijo, da gojitev povrtnin ni dovolj vzpodbudna. To bo bržkone res ob sedanjem načinu gojitve. Ob sodelovanju kmetov z zadrugo in z uporabo sodobnih tehničnih pripomočkov in z agrotehničnimi ukrepi, pa bi bilo vrtnarstvo prav gotovo dokaj donosna panoga. Najbolj nas bodejo v oči bližnji grič in druge površine obraščene z robido, srobotom in bodoče akacijami. Tu bi lahko uredili več stohektarske plantaže breskve, ki bi dale velik narodni dohodek. Kmetiča delovna zadruga »Simon Gregorčič« v bližnji Bukovci je na primer dobila lani za breskve z nekaj deset rodnih breskovihi nasadov kar 10 milijonov dinarjev in še obralo jim jih je trgovsko podjetje »Slovenija sadje«. Dosedanje pomisleke in odpor posameznikov zoper ureditev breskovihi nasadov, bo nedvomno premagal sprejeti odlok o rajonizaciji kmetijske proizvodnje, kolikor ne bodo sami sprevideli svojega napačnega gledišča. Pri goriški gospodarski poslovni zvezi so se že ukvarjali z načrti za ureditev plantažnih breskovihi nasadov v teh krajih. Zamisli pa niso mogli speljati in uresničiti

zaradi nekaterih »dvoživk«, ki delajo z eno roko v tovarni, z drugo pa na kmetiji. Košček akacijevga gozda imajo le za posek drv za kurjavo, čeprav bi za prodano sadje lahko kupili dovolj drv in premoga.

Zato naj bi bila za naprej v goriškem ožjem rajonu poglavitna smer proizvodnje gojitev breskovihi nasadov, raznih češenj, vinskega in namiznega grozdja, pridelkov povrtnin in seveda reja krav mlekaric sivo-rjave plemenske pasme in plemenskega zaroda za domačo rejo. Postranska panoga naj bi bila pridelava zelenjadnih semen, zgodnjih jabolč, češpelj, sliv, vrtnih jagod orehov, lešnikov in kutin ter vzreja plemenskih prašičev v nekaterih vzrejnih središčih in reja prašičev kombiniranega tipa. Na Vipavskem in v Brdih naj bi bila pridelava enaka, le da je v prvi vrsti predvidena pridelava vinskega grozdja.

V gorskem delu, kjer so hladne zime, dolge in suhe ter zmerno topla poletja z mnogimi padavinami, zlasti v jeseni, naj bi kmetijske zadruge usmerjale proizvodnjo v rejo krav mlekaric cikaste pasme in plemenskega zaroda, gojili semenski krompir, izboljšali ovčerejo na Bovškem in nekaterih delih Kobarške in drugod, kjer so pogoji za to. Zanemarjali naj ne bi tudi gojitve fižola, zlasti v stročju, ki gre tudi v izvoz, potem pridelovanja merkantilnega krompirja, zimskih jabolč, češpelj, orehov in jagodičevja, dalje reje prašičkov, kombiniranega tipa in ponekod plemen-

skih svinj. Odenki smeri kmetijske proizvodnje bi se v predalpskem področju kazali v tem, da bi gojili še kostani, višnje in hruške.

Razen pridelovanja krompirja in fižola, za kar ni ustreznih podnebnih pogojev, naj bi bila proizvodnja na Goriškem Krasu podobna predalpskemu ožjemu rajonu; poglavitna panoga naj bo vzreja mlečnega tipa goveda sivo-rjave pasme in vzreja plemenskega zaroda za domačo rejo in prodajo. Mimo tega naj bi gojili kot postfransko panogo še sviloprejke, redili prašiče kombiniranega tipa, gojili vinsko grozdje, lešnike in orehe.

To je le obširna navedba poglavitnih in postranskih kultur, ki naj bi jih gojili in živine, ki naj bi jo redili. Vzreja središča plemenske živine sivo-rjave pasme in cikaste goveda, so posebej določena prav tako pa tudi kraji, kjer naj bi redili živino za zakol. Strokovnjaki so izdelali tudi podrobni načrt za vrste semen in sadik, ki naj bi jih uporabljali v sodobni novi kmetijski proizvodnji. Vsi ti ukrepi so bili potrebni v korist kmeta in celotne skupnosti. J.P.

POL LETA USPEŠNEGA DELA

Kmetijska zadruga Gabrovka se je dolej bavila s trgovino, obrtjo, odkupom kmetijskih pridelkov in imela je tudi gostilno. Pred nedavnim pa so trgovina, obrtna delavnice in gostilna postale samostojni obrati, tako da se zadruga zdaj ukvarja z odkupom lesa, živine in drugih kmetijskih pridelkov; uredila si je nasade črnega ribezlja in malin ter sredi lanskega poletja končala gradnjo »Presada«. To je moderna predelovalnica sadja v suho sadje in sadne sokove, ki je stala zadrugo okrog 12 milijonov dinarjev - pa v vsoto niso vsteli niti stroški za nabavo strojev. V »Presadu« so sušilnica s pečjo, prostori za žganjekubo, prostori za predelovanje sadnih sokov in skladišča.

Ves zadrudni pridelki sadja (v kooperaciji med KZ in zasebnimi kmetovalci urejujejo okoli 60 ha velika plantaža jabolč) in drugih pridelkov predelajo v »Presadu«. Razen tega opravljajo usluge tudi za druga podjetja. Tako so za »Slovenija - sadje« pripravili okrog 30 ton posušenih jabolčnih rezin (gornja slika), ki jih je to podjetje izvozilo (največ v Zahodno Nemčijo), za »Alpe« iz Ljubljane so konec prejšnjega tedna posušili in sortirali 3500 kg suhih gob (spodnja slika). Teh gob iz leta 1957, ki sta jih nabavili okrajni zadrudni poslovni zvezi

iz Ljubljane in Murske Sobote, se je zaradi nepravilnega skladiščenja lotila plesen in so bile že namenjene odpadkom. Vendar so jih na pameten nasvet v »Presadu« posušili, sortirali v tri vrste in tako jih je bilo zanič le 84 kilogramov!

Od začetka obratovanja (s sušenjem so pričeli 27. julija lani) so v »Presadu« posušili razen že omenjenih količin jabolč in gob še 780 kg rdečega korenčka (to je okoli 11 ton svežega) in 5000 kg suhih hrušk. V začetku leta 1959 so prenehali s sušenjem sadja in so sušili deske, zdaj pa se pripravljajo na sušenje krompirja, ki ga bodo predelali v moko. Razen tega so v žganjekubi in v sokovnici pripravili okrog 10.000 litrov sadjeva, 5000 litrov sadnega soka, 3000 litrov vinskega soka in 750 litrov malinovca. V češnjem sirup so predelali 40.000 kg češnje in pripravili 5000 litrov pulpiranega bezga.

V »Presadu« dela stalno 10 delavcev, v sezoni pa se njihovo število podvoji. Vodstvo kmetijske zadruge in delavci so z uspehi zadovoljni, kajti novi obrat zelo dobro kaže. Če pa bodo dobili potrebne devize, bodo lahko nabavili stroje za moderno predelavo sadja v sokove in tako še povečali svojo dejavnost. S. I.

GOZDNA RASTIŠČA V POMURJU

Premalo izkoriščamo možnosti za gojitev hitrorastočih drevesnih vrst

Vzhodni del Slovenije, zlasti ravninski svet ob Muri s svojimi značilnimi nižinskimi gozdom dobiva vse večji pomen v našem gozdnem gospodarstvu in gospodarstvu nasploh. Po Ravenskem in Dolinskem rasto obsežni strnjeni kompleks listnatih gozdov v Polanskem logu, Crnem logu in v Murskem gozdu vse do izliva reke Lendave v Muro. Pretežno so to zamorčvirjena tla, čeprav že delno osušena s sistemom odvodnih kanalov, za katere skrbi in jih vzdržuje Vodna skupnost na Lendavi.

Okoli 3.000 hektarjev površine zavzemajo sami logi črne jelše, ki tukaj odlično uspeva in daje dobro uporabne storilne tako za industrijsko predelavo kot tudi za lokalno domačo potrebo. Črna jelša tvori večje čiste sestoje, raste pa tudi v pomešanosti s topoli jeseni, bresti, vrbam in čremšer ter različni grmovniti vrstami. Črna jelša je domače hitrorastoče drevo. Za gospodarsko izkoriščanje doraste nekako med 40 in 60 letom ter v tej dobi doseže povprečno debelino 30 do 40 cm v prsni višini, a v višino zraste 25 do 30 m. Izredno lepi sestoji črne jelše v Polanskem logu so gotovo edinstveni v Sloveniji in najbrže ni slinčih najti niti v Evropi. Debila so divne rasti, vitka, ravna in gladka, 15 do 20 m brez vejev, vmes so posamezna

drevesa okoli 50 cm debeline in do 35 m visoka. In gospodarska vrednost jelše? V času ko dozorel smrekov gozd posekamo enkrat, sekamo jelšov gozd dva do trikrat ter dosežemo po lesni gmoti in vrednosti mnogo večji donos. Zagotovo moremo reči, da spadajo ta nižinska tla med najbolj aktivnejša gozdna rastišča. Negl in obnovi jelševih logov v zadnjih letih posvečajo mnogo skrbi. Na posekah dozorelih sestojev in obstoječih gojnjah se uspešno dvigajo mlade jelševe kulture vzgojene z domačimi sadikami. Jelšovo seme za gojitev sadik nabirajo na izviren način na vodotokih, ki tečejo skozi jelšovje. Iz drobnih dreves namreč seme naletava na vodno površino in s sistem go pobirajo na primernem kraju, kjer vodi zajezijo. Za proizvodnjo kakovostnega semena so nekateri gozdni predelci izločili kot »semenski sestoji«.

Ali obstojajo ekonomske možnosti za izkoriščanje teh mrtvih površin? Gozdarski inštitut goji posebno vrsto vrbe imenovano »drevesno vrbo« (Salix humboldiana, Kriket) za katero uspevala na takih mokrih tleh. Dosedanji potkusji v eksperimentalni drevesnici v Zadolobrovi ob Savi so dali dobre rezultate. Prvi potkusni nasad bodo že letošnjo spomlad pripravili v Crnem logu. V nekem nasadu v Avstriji, kjer to vrsto vrbe goje že več let, je v 6 letih dosežena debelina 20 cm v prsni višini drevesa. Z namenja so nekateri gozdni predelci izločili kot »semenski sestoji«.

Druga vrsta vrbe, ki se goji v vrbovini, donosnost vrbovih nasadov so kmalu spoznala nekatera kmetijska in gozdna gospodarstva, ki proizvajajo že znatne količine vrbovih šib. Za primer naj navedemo Kmetijsko posestvo v Lendavi, ki se že nekaj let intenzivno bavi z vrbovijo. Po izjavi upravnikova tov. Korošca so v letu 1958 na površini 10 ha pridelali 108.000 kilogramov vrbovega protja. Vso proizvodnjo porabijo v lastnih pletarskih delavnicah in tako v zimskem času ko delo na polju preneha, koristno zaposlujejo vsa svoja delovna sila. Tudi še od drugih obratov prevzemajo delovno silo čez zimo in tako zelo gospodarno rešujejo probleme delovne sile preko zime, kar je marsikje prav pereče sprito sezonskega značaja kmetijskih del. Gojitev vrbe je Kmetijsko gospodarstvo Lendava pripomogla, da je ves čas aktivno in da kljub znatnim vlaganjem v gospodarstvo ni nikdar imelo izgub.

V letošnjem letu bo izdelan in predložen v odobritev gozdno-gojivni načrt za okoli 2.000 ha nižinskih gozdov na območju KG gospodarstva Lendava. Vsa terenska dela je lani izvršila Sekcija za urejanje gozdov Načrt bo osnova za izvedbo in pomeni pomemben korak naprej k dvigju gospodarske moči Pomurja. Ing. J. F.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij sprt večjem industrijskem podjetju v Ljubljani, r a z p i s u j e naslednja prosta mesta:

- PRAVNEGA REFERENTA** - višja strokovna izobrazba.
  - KNJIGOVODJE OSNOVNIH SREDSTEV** - srednja strokovna izobrazba ali večletna praksa na enakih ali podobnih delovnih mestih.
  - KNJIGOVODJE OBRAČUNA OSEBNIH DOHODKOV za obrat Radomlje** - srednja strokovna izobrazba ali nekaj let prakse na enakih ali podobnih delovnih mestih.
- Prošnje sprejema do 20. februarja 1959 tajništvo LIP Ljubljana, Parmova 37.

III. KONFERENCA SZDL OBCINE LJUBLJANA - CENTER

SZDL - nosilec političnega življenja

LJUBLJANA, 13. febr. Danes je bila v domu Maksa Perca konferenca SZDL občine Ljubljana-Center. V poročilu odbora je bila prikazana analiza dela SZDL v obdobju med današnje in zadnjo konferenco (maja 1957).

Nedvomno je glavna naloga SZDL usmerjanje in krepitev komun, in sicer predvsem usmerjanje zborov volivcev, aktivizacija in vodstvo politike družbenopravnih organov v prosveti in zdravstvu, skrb za delo raznih organizacij (predvsem mladinskih in društven). Poseben poudarek pa naj bo namenjen konkretni skrbi za človeka: urejanje preskrbe in pomoči delavim ljudem ter njihovim družinam v komun. Za reševanje življenjskih problemov delavnega človeka v komun je treba pritegniti čimveč delavcev. Treba bo še bolj poudariti politično vlogo SZDL, tako da bo opirajoč se na sindikate in na mladino, postala nosilka političnega življenja v komun.

Konferenca je delala v treh komisijah, ki so se v razpravi naslanjale na obe poročili. V razpravi komisije za organizacijsko-politična vprašanja je sodelovala tudi podpredsednica GO SZDL, V. Tomšič. Ugotovili so, da se SZDL močno uveljavlja s svojim političnim delom, pritegniti pa bo morala še več članov, predvsem pa tisto mladino, ki še ni vključena v nobeno politično organizacijo.

Komisija za družbeno upravljanje je namreč razpravljala o stanovanjskih skupnostih. Med drugim je bila poudarjena potreba tesnejšega sodelovanja med stanovanjskimi skupnostmi in državljani, ter nujnost izida zakonskih predpisov za delo stanovanjskih skupnosti in končno krepitev njihove materialne osnove.

V zaključni razpravi je sodeloval tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL, Janez Vipotnik, ki je dejal, da osnovne organizacije SZDL premalo popularizirajo uspehe

v našem socialističnem razvoju, medtem ko na neuspehe ostro reagirajo. Nato je govoril o pomenu zakona o nacionalizaciji za delovnega človeka, o akciji sindikatov "dve tretjini, ki ne sme dobiti prizkova administrativnega ukrepanja. Na koncu je razpravljal o vprašanju materialne osnove stanovanjske skupnosti, ki se bo letos okrepila. Vendar pa bo treba ma-

terialno osnovo stanovanjskih skupnosti okrepiti še na drugačen način, in sicer z ustanovitvijo stalnega fonda.

Udeleženci konference so izvolili nov 54-članski občinski odbor SZDL in nadzorni odbor, ki imata skupaj 57 članov, in sicer 19 delavcev, 2 vajenca, 30 uslužbencev, 3 dijake in 3 upokojenke. Novega predsednika bo določil odbor.

S SEJE SVETA ZA ZDRAVSTVO OLO LJUBLJANA

Nerazumljivo...

Ljubljana, 13. febr. Okrajni svet za zdravstvo je na današnji seji obravnaval vrsto aktualnih vprašanj, med njimi tudi vprašanja disciplinske odgovornosti v zdravstvenih zavodih, so lanje zobnih terapevtov in proračun za leto 1959.

Prvi dve zadevi sta nedvomno zelo boleča točka v javnem zdravstvu in zahtevata zato širšega obravnavanja, česar se pa v kratkem poročilu ne moremo zetteti. Zato danes o tem le toliko: kar zadeva disciplino osebja v zdravstvenih zavodih, je Svet sklenil s posebno okrožnico opozoriti vse občinske Svete za zdravstvo in zdravstvene zavode v okraju na določene nepravilnosti in škodljive posledice, ki lahko nastanejo zaradi ne-discipliniranosti in neupoštevanja predpisov; glede solanja zobnih terapevtov pa je Svet zavzel stališče, da bi edino šola za dentiste lahko ublažila (vsaj zaenkrat) veliko pomanjkanje zobnih terapevtov.

Nekaj več pripom pa je treba že danes dati k proračunskim zadevam.

V predložen proračun za leto 1959, ki ga je Svet sprejel na svoji zadnji seji, je bilo predvideno za potrebe okrajnega sanitarnega inšpektorata 5 milijonov 600 tisoč dinarjev, to je za osebne, operativne in funkcionalne izdatke. Za potrebe ambulante za poklene bolezni pa 3 milijone dinarjev. Predlog proračuna je bil poslan odesku za proračun OLO, ki je iz omenjenih proračunskih postavk popolnoma črtal predvidena sredstva za ambulanto za po-

klicne bolezni, za okrajni sanitarni inšpektorat pa odobril le 610.000 dinarjev, in sicer samo za funkcionalne izdatke, medtem ko je popolnoma črtal sredstva za osebne in operativne izdatke.

Ob tem dejstvu se je Svet kot družbeni in oblastni organ vprašal kako naj okrajni sanitarni inšpektorat, ki je kontrolni organ zdravstvene službe, sploh opravlja svojo važno dejavnost s 610.000 dinarji in kam bo ta denar sploh vložen, če so iz proračuna za to ustanovo popolnoma črtani osebni in operativni izdatki? Ali spriče tega ta ustanova sploh še obstaja? In nadalje, kako bo ambulanta za poklene bolezni lahko opravljala svoje važno preventivno delo, če so ji črtana vsa proračunska sredstva? Preventivna pa mora biti v zdravstveni službi v ospredju dejavnosti, kakor mora biti v ospredju tudi okrepitev dela sanitarnih inšpekcijske službe.

Glede na vse to je Svet sprejel ta sklep: da ne more prevzeti nobene odgovornosti za kakršnekoli posledice, ki bi utegnile nastati zaradi takega odnosa, o čemer bo obveščen okrajni ljudski odbor s prošnjo, da to zadevo v prid zdravstva v okraju uredi.

S SEJE MESTNEGA SVETA LJUBLJANA

Obsežen načrt stanovanjske gradnje

LJUBLJANA, 13. febr. Danes popoldne je bila v veliki sejni dvorani na Magistratu seja Mestnega sveta Ljubljane. Razpravljali so o gradnji stanovanj v Ljubljani v 1958. in 1959. letu. Sejo je vodil predsednik Mestnega sveta dr. Marijan Dermastia.

Po podatkih, ki so jih dale ljubljanske mestne občine, so v 1958. letu gradili v Ljubljani 1071 objektov s 3561 stanovanji in garsonierami ter 621 samskimi sobami. Od tega je bilo lani vselijih 318 objektov s 112 samskimi sobami, 78 garsonierami in 1219 stanovanji, skupaj s 1409 stanovanjskimi enotami. V primeri s 1957. letom je gradnja stanovanj narasla za 22,1 odstotka. Zlasti se je dvignil odstotek v

blokih grajenih stanovanj. Povečalo se je število stanovanj z več ležišči, kljub temu pa se je povprečna koristna stanovanjska površina pri stanovanjih v blokih zmanjšala od 65 površinskih metrov v 1957. letu na 57 površinskih metrov v 1958. letu.

V 1958. letu so odprli tri nove servise dnevne preskrbe, in sicer v Savski koloniji, v Šiški in na Viču. V novih stanovanjskih objektih pa v splošnem še manjka naprednih rešitev skupnih komunalnih servisov, ker gre tudi pri večjih skupinah novih blokov še za starejše tipe gradenj. Izjema so v tem pogledu blokji Univerze na Prulah.

Primanjkljaj pri nedograjenih stanovanjih v blokih je krit z drugim; stanovanjskimi enotami in je načrt številčno dosežen. Bil bi pa načrt gradnje znatno presežen, če bi uspeli dograditi stavbe, ki so deloma že v III. in IV. gradbeni fazi. Vzrok zakasnitve pri gradnji je predvsem v pomanjkanju zmogljivosti gradbene obrti, ki je bila lani precej zaposlena drugje, pa tudi gradbena operativna je bila močno zaposlena pri nestanovanjskih gradnjah.

Načrt gradnje stanovanj v

Ljubljani za 1959. leto je razdeljen v tri dele. V prvem so stanovanjske gradnje, ki bodo v tem letu že vseljive (502 stanovanjski zgradbi s 1.780 stanovanjskimi enotami). V drugem delu načrta je 324 stanovanjskih zgradb z 2354 stanovanjskimi enotami. Te stanovanjske gradnje so že v gradnji, a letos še ne bodo vseljive, ker so zahtevnejše (na pr. stolpnice), nekaj pa je takih, da je tehnična dokumentacija že pripravljena in sklepanje pogodbe za gradnjo ali pa jih ne morejo graditi zaradi premajhne zmogljivosti gradbeništvu. V tretjem delu načrta stanovanjske gradnje za 1959. leto so stanovanjski objekti, za katere pripravljajo urbanistično rešitev, izdajajo lokacije, urejajo lastniške odnose itd.

Za prvi del načrta stanovanjske gradnje v tekočem letu je potrebnih 1.800 milijonov dinarjev, za ureditve drugega dela načrta pa 2.040 milijonov dinarjev, skupno 3.840 milijonov dinarjev. Po načrtu zbiranja sredstev na območju ljubljanskih občin bodo po odbitku obvezne blokacije in odvoda v republiški kreditni sklad zbrali okoli 4.400 milijonov dinarjev. Za industrijo gradbenega materiala bodo od tega odvedli 400

SPORT

REPUBLIŠKI ŠTAB ZA ZBIRNO AKCIJO PRI DELU

Nove konkretne pobude

Republiški štab za zbirno akcijo je na nedavnem zadnjem sestanku v Ljubljani razpravjal o ustanavljanju okrajnih in občinskih zbirnih odborov, o znamkicah - zalepkah in blokih, o tipiziranih načrtih za preprosta telesnovzgojna igrišča in še o nekaterih drugih perečih zadevah.

Republiški štab ima za zdaj v rokah podatke, ki kažejo, da so doslej v vseh okrajih - razen v mariborskem - ustanovili okrajne zbirne štabe. Ti pa doslej še niso odločilno vplivali na ustanavljanje občinskih zbirnih štabov. Republiški štab je z namenom, da bi pri tem odgovornem delu vsestransko podpril okrajne štabe sklenil, da bo v vseh okrajih sklical posebne delovne konference s člani okrajnih in občinskih štabov. Na sestankih, ki bodo še ta mesec, se bodo zastopniki republiškega ter okrajnih in občinskih štabov pogovorili o konkretnih krajevnih načrtih in akcijah.

Enobarvne znamkice (3 x 2,5 cm) z lepimi športnimi motivi (5) in gesli ter bloki (12 x 5,5 cm) bodo dotisnani še do konca tega meseca. Znamkica bo veljala 15, blok pa 10 din.

Nekateri okrajji so že obvestili republiški štab, koliko blokov in znamk potrebujemo za prodajo zase. Zal je samo celjski okraj poslal razveseljivo zahtevo (1200 blokov in 145.000 znamkic), med-

tem ko sta koprski in murskosloboški okraj naročila samo 20.000 znamk in 150 blokov (v vsakem bo 100 listkov) oziroma 325 blokov in 7.000 znamkic.

Višja šola za telesno vzgojo v Ljubljani bo skupno s Projektiivnim birojem Sportne zveze Slovenije še ta mesec izdala v založništvu republiške štaba v posebni brošuri tipizirane načrte in opise preprostih šolskih in športnih igrišč. Načrti bodo zajeli tri šolska igrišča različnih razsežnosti, a ustreza za nižje organizirane (žoiroma nepopolne

in popolne osnovne šole. Tip šolskega igrišča za popolno osnovno šolo bo ustrejal tipu preprostejšega šolskega igrišča za gimnazij in strokovne šole.

V brošuri bodo še načrti za igrišča za odbojko, košarko, mali rokomet, nogomet, perjanico, in preprosto tekališče (ne v krogu). Načrti bodo vsebovali vse največje in najmanjše mednarodne razsežnosti, hkrati pa še navodila za izdelavo čim preprostejših delov opreme (koša, vrat, mreže itd.). Šolskim igriščem bodo priloženi še načrti za preprosto doskočišče in metalistiše, vsem načrtom pa tudi opisi za pripravo tal.

Vsi ti načrti bodo prvim graditeljem na voljo že v prihodnjih dneh.

SE EN VEČER V HIMALAJSKIH NEBOTIČNIKIH

V tednu dni je v četrek zvečer ljubljanski planjski tabor (in kako močan je, to je pokazal ta večer prav tako kakor prejšnja dva) že drugič odšel v čudoviti gorski svet Himalaje. Tokrat pa je peljal s seboj - ob več ko 300 di-

pozitivnih in z amerjeno besedo v materinski in eden najbolj znanih italijanskih alpinistov Riccardo Cassin iz Coma. Za spreten prevod je dolgi (a še prekratki) dva uri in pol skrbel prof. dr. Arvén.

Predavatelj je bil voda lanske

druge italijanske odprave v himalajske gore v Karakorum, ki je za osemstotakom K z pred nekaj leti leta 1958 osvojila drugi, do tedaj še nezavzeti vrh tega gorstva - Gašerbrum IV (7980 m). Šest bratov s tem imenom štiri tani nad 50 km dolgim ledenikom Baltoro kakor v neizmernem amfiteatru pod nebo, od katerih dva še zmerom nista končila pred človekovo željo, da bi stopila na sleherno zemljo. Toda na bližnjem in daljnem obzorju v tej okameneli naravi so še na vse strani cel govodov močnih vršacev, ki jim nihče niti ne ve ime. Razdalje in višine grede tod v stotine kilometrov in tisoče ter tisoče metrov.

Gašerbrum IV je eden nevarnih bratcev, ki se iz daljave zdi mnogo priljubljenej od svojega sosedu z rimsko številko V. Kajti ta se v zadnji fazi zagristi v boj na življenje in smrt s skalo in ledom, ki je dosegla mestoma kar peto težavnostno stopnjo. Po prvem izplevanju poskusu, na zemljo je prekrizala snežna utma v višini nad 6500 km, so alpinisti naskočili orjaka V še drugič in vzpon srečno dokončali v dvema plezalcah izmed osmih članov ekipe. Se isti dan se je vreme obrnilo in le za las sta se oba zmagovalca še živa in zdrava vrnila v glavni tabor.

Izredno pisano, z razmeritimi podrobnostmi prepleteno slikovno gradivo, med katero je vložnih tudi nekaj posnetkov s teleobjektiv mkranskih scenerij v tej neokrnjeni gorski panorami z najvišjimi vrhovci, na zemljo je prav gotovo edinstveno. G. Cassin mu je znal brez vsake narejenosti izoblikovati živo spremljajoč, črna zadržala poskušala kakor prikovanje do zadnjega.

Planinskemu društvu PTT, ki nas je tako še enkrat povedo na pot s svetovnimi alpinisti v najbolj obdnevane in za vse alpiniste tudi najbolj zaželeno gore na svetu, smta za ta večer prav hvaležni. To je bil tudi izraz dolgotrajnega odobravanja, ki je bil namenjen predvsem vztrajnemu predavatelju, pa tudi tej planinski družbi, ki se je tako priključila Matič v isti vrstici svoje vzgojne dejavnosti. Tri planinska, povsem razprodana predavanja v Ljubljani so dokaz, da t. Ljubljana stori vsa planinska. (15)

JUDO V LJUBLJANI

Akademski judo klub Olympia bo priredil v nedeljo, 15. t. m. ob 16 uri v prostorih ZSJ ob Miklošičevi ul. 5 a prijateljsko srečanje v judo med prvo ekipo kranijskega Triglavca in Olympia, hkrati pa tudi dvoboj med Ljubljano II in Olympia II. Na blazini bo več znanih tekmovalcev, med njimi abotniti mladinski prvak Jugoslavije Gale.

OBVESTILO

Prvenstvo gorenske smučarske podzveze bo jutri, v nedeljo, ob 12 uri na Zelenici. Tekmovanje bo obnem "zbirno" za sestavo mladinske zveze in republiške reprezentance.

V MEKAJ VPRSTAV

Skikjöring, ki ga je namerala prirediti AMD Bled v soboto in nedeljo 21. in 22. tega meseca, je odgođen na poznejši čas, ker je led na jezeru brez snega in ni mogoče smučati po njem. Prireditelji pristavljajo, da bodo to prireditve izvedli v vsakem primeru; če snega ne bo več, bodo tekmovali brez smučarjev s skupnim startom v posameznih tekmovalnih kategorijah.

Večkratni nogometni prvak Poljske Legije, ki se mudi ta čas v Šibeniku na treningu za svoje državno prvenstvo, bo pred odhodom domov odigral tri tekme ob Jadranu. Nasprotniki Legije bodo splitski "Hajduki", dalje "Zadar", in "Rijeka". Poljski nogometaši, so pri nas gostje beogradskega "Partizana" in se bodo pred povratkom srečali na zelenem polju tudi z njim.

ZVEZNA HOKEJSKA LIGA

TASMAJ DAN : PARTIZAN 1:0

Na tekmi je bilo okrog 10.000 gledalcev. Sodila sta Radaković in Miljković iz Beograda.

Hokejisti Ljubljane še na ledu

Sprejeto prave zimske temperature in z njo zruženih možnosti za drsanje na prostem, so si ljubljanski hokejisti za prihodnje dni pripravili nekaj prijateljskega sporeda.

Tako bodo jutri ob 15. uri na drsališču pod Cekinovim gradom imeli v gosteh beogradske ekipo Avale.

Nadaljnji partnerji bodo celo iz inozemstva, se pravi, iz Celovca, Kitzbühela in drugod.

CENTER - ŠIŠKA, tu bo danes ob 17. uri domača hokejska tekma na drsališču pod Cekinovim gradom. Igrajo člani ligaškega moštva.

SCHRANZ IMA SE ENO LAVORIKO

V Madoni di Campiglio je na mednarodnem smučarskem tekmovanju v veleslalomu zmagal znameniti letošnjega Kandaharja - Avstrijec Karl Schranz, ki je 2.400 metrov dolgo progo z višinsko razliko skoraj 600 m presmučal v 2:35,6. Na progi je stalo 72 vratice.

VRHOVI NAMIZNEGA TENISA MED SEBOJ

Za peti potni list

Današnji in jutrišnji turnir desetorice najboljših jugoslovanskih namiznotenjskih igralcev na ljubljanskem GR bo odločilen za izbor petega člana reprezentance, ki nas bo zastopala na letošnjem svetovnem prvenstvu v Dortmundu. Harangozo, Marković II., Hrbud in Vogrinic so že določeni, Marković I., Uzorinac, Franič in Teran pa si bodo skušali te dni kot peti priprati potni list. Kern in Tomažič bosta v tej imenitni družbi skušala še bolj povečati ugled, čeprav za Dortmund realno ne prihajata v poštev.

Kdo izmed četvorice kandidatov bo edini srečni? Po sedanjem znanju zelo verjetno Vladimir Marković, medtem ko bi zaradi obetov veljalo to mesto privoščiti Franiču ali Teranu. Slednja bosta imela zelo trdo delo. Vzburjenje jih bo motilo, to je gotovo, saj vendar ne moreta mirne duše v boj, ko pa gre za tako daljnosežno odločitev.

Kljub sklepu, da ženska reprezentanca Jugoslavije ne potuje v Dortmund, bo ponovno srečanje petih najboljših Jugoslovank zelo privlačno. Predvsem bo seveda zanimivo videti, ali bo Čovičeva tudi v dvoranj GR ponovila nedavno zmagovalstvo z državnega prvenstva.

Tekmovanje se bo začelo danes ob 14. uri z dvobojem Marković I. : Marković II., Vogrinic : Uzorinac, Hrbud : Franič in Kern : Tomažič. Ob 15. uri bosta igrala Harangozo in Teran. Tekme bodo drevi do 23. ure, nadaljevali pa jih bodo jutri ob 8. do 13. ure. —eb.

Tole sem videl davi v neki mlekarni: Prodajalka je sredi polnih košar in polje kruha popadel hud kašelj. Odkihala in odkajjala se je v roke, nato pa privlekla premočen robček, ga nekakrat obrnila in še vanj... No, saj vemo, kako izgleda hud nahod. Zelo običajna zadeva v tem času! — Slabo pri tej jutranji sceni je bilo le to, da je prodajalka s takimi rokami nato segla po kruhu in ga začela deliti med množico pred sabo. Dva, trije kupci so se premislili in odšli drugam, ostali so pa vzdržali. — Ne da se preprečevati prehlada med onimi, iz katerih rok jemo in vse kar moremo je, da apeliramo na te ljudi, da, ko abolijo, naj se vsaj z robčki založijo in s svojimi bacili nekoliko obzirnije razmetavajo kot ostali državljani.

Prometne nesreče

Iz Novega mesta proti Otočcu je vozil avtobus voznik A. Z., ki ni imel veljavne vozniške izkaznice. Ko je hotel v Otočcu zaviti s ceste čez leseni most proti gradu, ga je začelo na poledeneli cesti zanašati in vozilo je zdrknilo s ceste. Pri nesreči sta bila dva potnika laže poškodovana, na vozilu pa je bilo za okrog 100.000 dinarjev škodo.

Kolesar A. S. se je pripeljal s kolesom po Pristaniškem trgu v Kopru in pred ozko enosmerno ulico zavil s kolesom čez cesto, ne da bi pravotčasno nakazal spremembo smeri. Ker ga je ta čas prehitel osebni avtomobil, se je kolesar zaletel vanj K sreči je utrpel le lažje poškodbe.

Vinjen, motorist G. R. se je pejal sredi popoldneva z motornim kolesom po Šentiljski cesti v Mariboru. Ko je pripeljal po klanecu nazaj na Košički v ovinek, se je najprej zaletel ob smerni kamen, potem pa je zdrsil v obcestni jarek. Na motorju je imel tudi sopotnika, vendar je pri nesreči dobil hušje poškodbe je motorist.

Montažno podjetje »TOPLOVOD«, Ljubljana, Črtomirova 6,

zaradi povečanja proizvodnje, sprejme takoj: strojne tehnike - kalkulanta, izvežbano strojepisno z znanjem administracije in po možnosti stenografije, strojne ključavničarja za popravila obdelovalnih strojev - plača po dogovoru, monterje za vodovodno instalacijo, monterje za centralno kurjavo, monterje za elektroinstalacije, strojne ključavničarje, strugarje, večje število nekvalificiranih delavcev, ki bodo imeli možnost priužitve za razna dela. Delavci imajo možnost prevoza na delo in z dela z avtobusom podjetja. Pismene ponudbe ali osebne prijave sprejema uprava podjetja v Črtomirovi ul. 6. 733

Komisija za sklepanje delovnih razmerij tovarne obdelovalnih strojev »INDOS«, Ljubljana-Moste — sprejme:

VEČ KVALIFICIRANIH IN POLKVALIFICIRANIH KOVINOSTRUGARJEV, DVA KONTROLORJA ZA VHODNO IN FAZNO KONTROLO
Zaželena praksa in srednja strokovna izobrazba. Plača po dogovoru. 895

KOLENDAR
Sobota, 14. februarja: Valentini
Na današnji dan leta 1902 so ita-

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA - Gledališka pasaza
Sobota, 14. febr. ob 20: E. de Fel-

Slovenska filharmonija gostuje v
torek, 17. t. m. ob 20. uri na

NATAKARICO sprejme gostilna
»Pri Mraku«, Ljubljana, Rimska

MILAD INTELIGENT išče opreni-
ljeno ali prazno sobo v Ljublja-

SKATLE 14x10x4 prodam večjo
količino. Ogled ob 8. do 10. ure

KINO
KINO UNION: premiera franco-
skega filma »LILIA SANI«

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEZURNA
SLUŽBA ZA NUJNE OBISKNE NA
BOLNIKOVO DOMU OD 20-7.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA, MESTNI DOM
Sobota, 14. febr. ob 20: Br. Nušič:

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

RABLJEN STEDILNIK prodam.
Ogled popoldne. Spetih, Linhar-

CEVLJARSKE PRESIVALKE, po-
močnice in eno nekvalificirano

SOBO V CENTRU in hrano nu-
dim za dopoldansko gospodinj-

Zdravstveni dom SISKI:
Dr. Jenko Rozalija, Černetova
31, tel. 32-831.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

KUBENJSKO, izdelno kredenco,
mizo in štiri stole, dobro ohrane-

TRGOV. POMOČNIKA - komisi-
onarja v skladiščne sprejme ta-

KINO VIC: angleški barvni revijs-
ki cinemascope film »BODIMO

Dr. Pajnar Marjan, Lavričeva
3, tel. 31-286. V odobnosti
zdravnika kličite tel. LM 30-090.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Dr. Jež Janez, Prešernova 36-IV,
tel. 33-740. Sobotna popoldanska
dežurna služba od 14.-18. ure sa-

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Dr. Vidmar Roman, tel. 383-220.
V odobnosti zdravnika kličite
tel. LM 383-100.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Dr. Puzelj Andrej, Ambulanta
Ižanska c. 3, tel. 20-167. V od-
sobnosti zdravnika kličite tel.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Dr. Vidmar Roman, tel. 383-220.
V odobnosti zdravnika kličite
tel. LM 383-100.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Ustanovni zbor Društva prijatel-
jev glasbe je preložen za nedelo-
čen čas.

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Upravni odbor Društva sloven-
skih likovnih umetnikov sklicuje
dne 16. II. 1959 ob 17.30 redni letni

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Cebelarji! Tovariša Dobrava bo-
mo spremlili na njegovo zadnjo
pot danes ob 15.30 iz Frančiškove

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Zaradi nujnih del na prenos-
nih napravah bodo v
nedeljo 15. t. m. od 8. ure
do predvidoma 12. ure brez

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

ZA OTROSKO KOZO
»Pobla, Noč«
NAJBOLJŠA KREMA!

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Ce ne preprečite razvoja glivič-
nega lišaja med prsti nog, se bo-
do pojavile boleče razpoke. Pre-
pričajte se »NOGSI«, dobite v drogerijah

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

GLEDALIŠČA
DRAMA
Sobota, 14. febr. ob 19.30: Shaka-
speara: »Ukročena trgovalka«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

Opera
Sobota, 14. febr. ob 19.30: Verdi:
TRUBADUR. Gostovanje tenor-
sta Jožeta Gostiča. Izven in za

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

»Gospa ministrice«, Veseloigra.
Popoldanska predstava. Izven.

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

»Slovenski solisti« bodo koncer-
tirali v ponedeljek, 16. februarja

CEPILNO SMOLO, drevesno ma-
šino, prvovrstno z navodili dobi-

PERICO, večšo in pošteno 2-krat
mesečno za na dom v Sp. Šiški,

KINO SOKA: jugoslovanska kino-
teka filma »LILIA SANI«

PREDOR SKOZI MONT BLANC

Decembra 1958 so začeli dela pri največjem predoru na svetu, dolgem 11.600 m. Ključni bodo zgradili Francozi in Italijani skozi gmozo Mont Blanca.

šala vzpetina 2,4% na 5 m, na italijanskem delu pa bo cestni šče popolnoma ravno. Delavci delajo v globini 3.500 m pod večnim snegom. Temperatura

slabeta od vhoda proti notranjosti, da ne bi bili vozniki zaslepljeni. Največja skrb bo posvečena zraku. Da se ne bi zrak prenametnil s škodljivimi hlapi, bo promet omejen: vsako uro bo lahko vozilo skozi predor v obe smeri le po 125 avtomobilov, dopustna hitrost bo največ 50 km na uro.

Sirna cestišča bo znašala 7 metrov, višina predora bo 4,70 metrov. Letni promet bo znašal 264.000 osebnih avtomobilov, 24.000 avtobusov, 40.000 motornih koles, 150.000 kamionov, ki bodo prepeljali 1.500.000 potnikov in 75.000 ton blaga.

Sedemdeset let bodo pobrali tako za prehod po 2.700 frankov za vozilo s 4 osebam.

Po načrtu bi morala dela trajati 900 dni, vsak dan bodo napredovali za 6 do 10 metrov. Predor naj bi bil dokončan po leti 1961. Italijani so se zavezali plačati v primeru zamude 150 milijonov lir odškodnine in 1,5 milijona lir za vsakih 24 ur zamude.

Kilometer predora bo stal 2,5 milijarde frankov.

Zaščita belih medvedov

Človek je že skoraj izbral kito, sedaj se pa zdi, da so na vrsti beli medvedje. Eskimi se pritožujejo, da »sportniki« zasledujejo bele medvede kar z letali in jih neusmiljeno pokončujejo. Podatki, ki jih je o tem dala kanadska služba za zaščito živali, pa so drugačni. Eskimi pobijejo v južnejših kanadskih krajih vsako leto okoli 300 belih medvedov. Za svoje domače potrebe porabijo od tega le petino, ostalo prodajo turistom kot »spomin na Daljni sever«. To naj bi bil pravi vzrok, da se lov na bele medvede še stopnjuje.

NORE GOBE

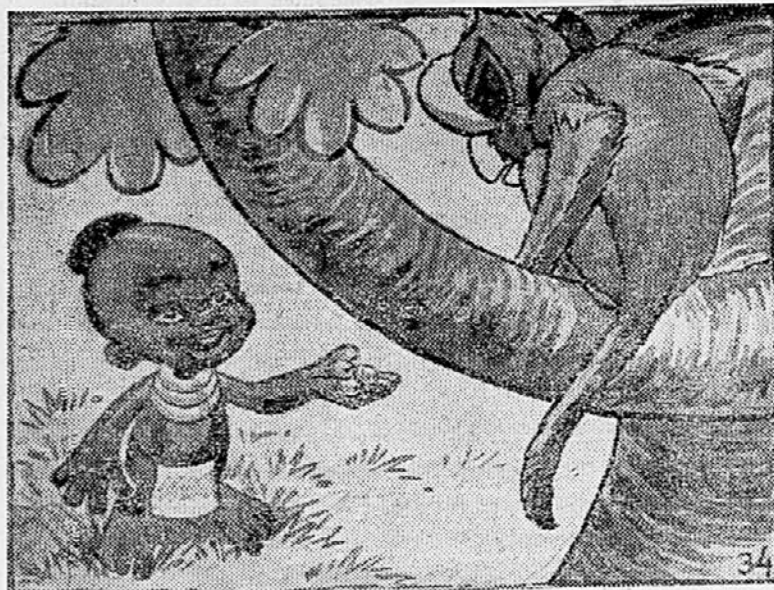
Indijanci srednje Mehike poznajo že nekaj stoletij moč nekaterih vrst gob, ki povzročajo človeku privide. Imenujejo jih »božje meso« in jih obdajajo s posebnim verskim kultom.

Ameriški etnolog R. Gordon Wasson je v l. 1953 prvi poročal o teh verskih obredih. Nabral je te gobe in jih poslal francoskemu strokovnjaku mikologu prof. Heimu Le-temu je uspelo, da jih je vzgojil v svojem laboratoriju. Ugotovil je, da je ena izmed njihovih bistvenih sestavin mamilo psi-

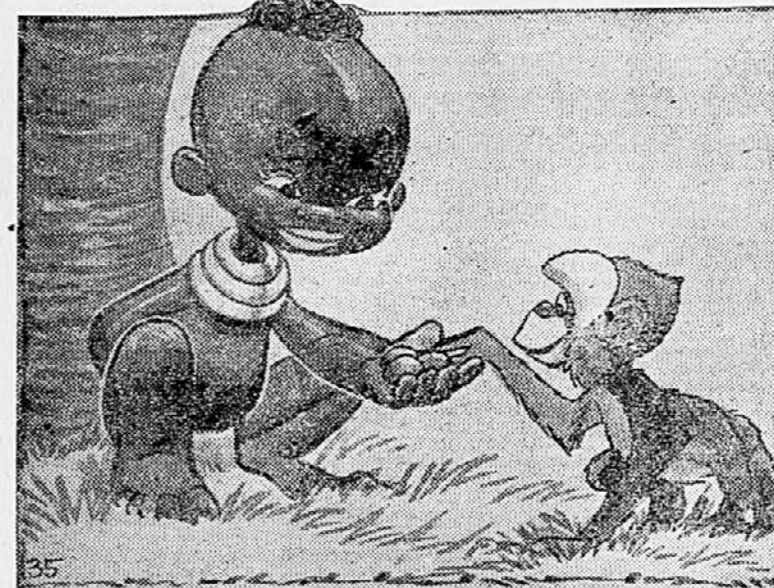
locybin, ki povzroča pri človeku podobne pojave, kot se kažejo pri nekaterih duševnih motnjah.

Sedaj preskušajo te mamilo na prostovoljcih, da bi dognali, ali je stanje, ki ga povzroča ta strup (duševna razvnanost, prividi), enako kot pri raznih duševnih boleznih.

Zanimanje psihiatrov za te poskuse je veliko. Njihov praktičen pomen je v tem, da bo v primeru uspeha mogoče zdraviti duševne bolne z umetno povzročenimi nenormalnimi stanji.

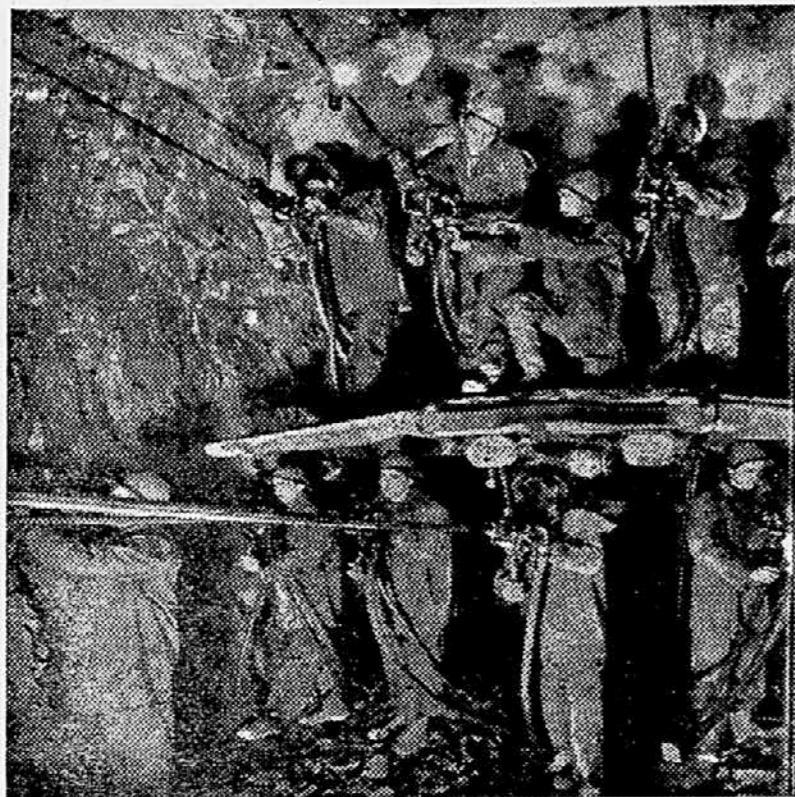
34. Tiki se je spustil na nižjo vejo in začel radovedno ogledovati malo bitje. Ni se mu zdelo nevarno. Manjše je bilo od onih, ki so vihnela gorjace, in tudi palice ni imelo. Zato je splezal še nižje in se predstavil. »Jaz sem Tiki, mala opica. In kdo si ti?« Novi znanec ga najbrž ni razumel. Le zasmejal se je in mu ponudil pest dateljev.

35. Datelji so spravili sladkosnednega Tikija v veliko skušnjavo. Pozabil je na vsa materina svarila, splezal na tla in previdno stegnil roko po ponujenih sadežih. Komaj jih je dobil, je že splezal nazaj na vejo in jih z velikim veseljem pohrustal. Tako dobri so bili, da je na vse pozabil. Znanec se mu je približal in ga pograbil za vrat.

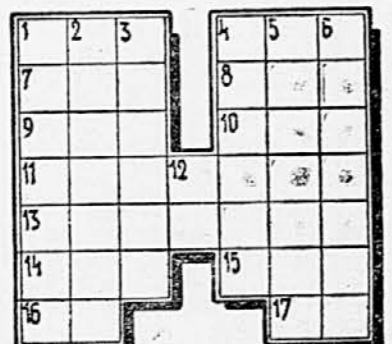
36. Tiki je zakričal in bi bil skoraj omedlel od strahu. Ko se je ovedel, se je začel braniti. Praskal je in se otepal na vse kriplje. Novi znanec pa se je samo smejal. »Kakšna ljubka mala opica!« je govoril. Tiki se je pomiril šele takrat, ko mu je novi znanec — sedaj je že dobro vedel, da je to človek — spet ponudil datelje.

Francozi bodo zgradili 4.400 m predora. Italijani pa 7.200 m. Na francoskem delu bo zna-

KRIZANKA

VODORAVNO: 1. skala, kamen, 4. začetnici slovenske založbe, ki se je predianskim združila s Cankarjevo založbo, 7. termin, 8. pod, 9. žuželka, ki boleče pije, 10. jadranski otrok, 11. severno ljudstvo ki se je v IX. stoletju priselilo v današnje Francijo, 13. cesarstvo, vladavina, 14. angleško: morje, 15. popularno ime predsednika Eisenhowerja, 16. okrajšava za »tremolo«, 17. kem. znak za amer. rij.

NAVPIČNO: 1. letopisec, analist, 2. priprava za merjenje množine rose, 3. umetno utrjeno po-bočje reke, 4. rači, 5. vrsta bolnišnice, 6. zasvetim se, 12. osebni žamek.

REŠITEV ZADNJE KRIZANKE
VODORAVNO: 1. smoking, 8. Kaptol, 9. ris, 10. Ivo, 11. Bied-Fich (Smetana), 12. lb., 13. Ita Ri-na, 17. egida, 18. ramor.

v rovu dosega tudi 50°. To pa ne bo edina ovira in nevarnost, zakaj v notranjosti gorovja bodo morda našli na vodo, ki bi mogla poplaviti gradbišče v nekaj sekundah. Usmeritev predora pa menda ne bo delala težav, zakaj skrajno natančno so izračunali, kje se bosta srečali obe delovni skupini, tako da ni nevarnosti, da bi kopalji druga mimo druge. Izkopati bo treba 600.000 m³ skale, izdelati 100.000 ton cementa, uporabiti 800.000 kg razstreliva.

Ta največji cestni predor na svetu bo imel na vsakih 300 m prostor za parkiranje in obratovanje vozil, telefonske celice, mehanske delavnice in okrepčevalnice. Moč razsvetljave bo

Upravni odbor Trg. podjetja »KOCNA«, Kamnik, razpisuje delovni mest:

2 PRODAJALCEV (ALK)

za delikatesno stroko Pogoj: kvalificirana delavca v trgovini. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite takoj na naslov Upravni odbor Trgov. podjetja »KOCNA«, Kamnik v Kamniku. 879

NA ZALOGI IMAMO VEČJO KOLIČINO POTISKANEGA CASOPISNEGA PAPIRJA (MAKULATURE), KI JE PRIMERN ZA POHIŠTVENO INDUSTRIJO PA TUDI ZA EMBALAZO ITD. — DOBI SE V SKLADIŠČU CP »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, TOMSIČEVA 1.

PRI VEČJIH NABAVAH NUDIMO 25% POPUSTA (NAD 500 KILOGRAMOV)

IZ DANAŠNJEGA »PAVLIHE«

— TO SO CENE! ZATO PA JE REKEL CANKAR: NAROD SI BO PISAL KNJIGE SAM!

Johnson je bil nadvse presenečen, ko sem mu omenil, da sklepa Maitland posle na svojo pest, ne da bi zanje odgovarjal družbi. Sicer pa tu sploh ni govora o kaki družbi, vsaj ne o družbi s članstvom. To je družba enega samega človeka. Bi se radi prepričali, gospod Gordon?»

»O čem?« je začuden vprašal Dick. »Da nima gospodična Bennett z Zabami nikakega opravka.«

»Pa ne, da bi bili le za hip pomislili, da ga ima?« je vprašal Dick, ki ga je prestrašila že misel na to možnost.

»Odslej sem pripravljen verjeti vse,« je rekel Elk. »Cesta je skoraj prazna; v eni uri sva lahko že v Horshamu in se prepričava. Kar zadeva mene, sem popolnoma prepričan, da tisto ni bil glas gospodične Bennett. Toda ko bova jutri pisala poročilo za one zgoraj« (tako je Elk vedno imenoval predstojnike) »bova videti kaj smešna po izjavi, da sva slišala po radiu glas gospodične Bennett in je nisva pozneje nifi iskala.«

»Res je,« je rekel Dick zamišljeno in Elk se je sklonil ven in sporočil šoferju novo smer.

Na nebu se je že svitalo, ko je avto drvel po zapuščenih horshamskih ulicah in jel počasneje voziti proti podeželskemu dvorcu Maytree, ki je stal na pobočju Shorehamske ceste.

Dvorec ni kazal znamenja življenja. Oknice so bile spuščene; nikjer nobene luči. Dick se je obotavljal, ko je položil roko na vrtna vrata.

»Nerad jih budim,« je priznal. »Stari Bennett bo brzkone pomislil, da mu prinašava vesti o njegovem sinu.«

»Pa mu jih ne,« je rekel Elk in stopil po opečnati poti.

Vendar pa Johna Bennetta ni bilo treba buditi. Z zgorajjega okna je nekdo poklical Elka. Ko je Elk pogledal proti njemu, je videl, da se skrivnostni mož sklanja skozi okno.

»Kaj vas je pripeljalo k nam, Elk?« je vprašal z zamolklim glasom, kakor da ne želi zbuditi hčerke.

»Nič hudega,« je zašepetal Elk. »Ponoči smo prestregli neko radijsko sporočilo, pa mislim, da je govorila vaša hčerka.«

John Bennett je nagubal čelo in Dick je videl, da njegovevemu pojasnilu ne verjame.

»Res je, gospod Bennett,« je rekel. »Tudi jaz sem slišal glas. Hotela sva prestreči neko na moč važno sporočilo, a okoliščine, v katerih sva slišala« gospodično Bennett govoriti, naju silijo k ugotovitvi, ali je zares govorila ona.«

Bennettu se je zmažil obraz. »Kaj čudna zgodba, stotnik Gordon, vendar vam verjamem. Že grem, da vama odprem.«

Oblečen v staro nočno haljo je odprl vrata in ju povedel v temno dnevno sobo.

»Zbudil jo bom in morda vama bo lahko dokazala, da je bila sinoči že ob desetih v postelji.«

Odšel je iz sobe, potem ko je odgnil zavese ter spustil vanjo dnevno svetlobo. Dick je nestrno čakal, čeprav se je nadejal najboljšega. Saj pa je bil presenečen, da je našel pretvezo za obisk v Horshamu, če povemo po resnici. To dekle mu je tako prevzelo srce, da so se mu zdeli dnevi, ki so ga po vsakem snidenju ločili od nje, neskončni. Zasišla sta Bennettove korake na stopnicah in nenadoma je stavec vstopil. Imel je žalosten obraz.

»Tega ne morem razumeti,« je rekel. »Elle ni v njeni sobi. Na postelji se vidi, da je legla, toda po vsej priliki se je spet oblekla in odšla ven.«

Elk se je popraskal po bradi in se izogibal Dickovem pogledu.

»Mladi zvečne zgodaj vstajajo,« je rekel. »Ko sem bil mlad, mi ni moglo nič nuditi večjega zadovoljstva, kakor opazovanje sončnega vzhoda pred spanjem. Kaj se navadno zjutraj sprehodi?«

John Bennett je odkimal.

»Do danes tega nisem vedel,« je rekel. »Čudno, da je nisem slišal, saj sem spal nočjo zelo slabo. Bi mi oprostila za trenutek, gospoda?«

Popel se je po stopnicah in se čez pet minut vrnil oblečen. Skupaj so odšli na vrt. Bilo je že svetlo, četudi sonce še ni vzhlo iznad obzorja. John Bennett je skrbno, toda brezuspešno preiskal območje za dvorcem. Ko se je vrnil k njima, je priznal svoj neuspeh.

Dick Gordon ni bil nič manj zaskrbljen od njega. Toda, saj ni mogoče, da bi bila ona in da se je Elk zmotil, si je pravil. Ali Lola se je tako izrazila. V nasprotju z njo pa je vratar Caverleyevega poslopja z gotovostjo zatrjeval, da je to noč obiskal Lolo samo postarni gospod Maitland. A kolikor je Dick vedel, v poslopje niso vodila druga vrata.

»Kot vidim, sta se pripeljala z avtom? Ali nista nikogar srečala?«

Dick je odkimal.

»Kaj, ko bi se peljali naprej proti Horshamu?«

»Prav to sem hotel nasvetovati,« je rekel Dick Gordon.

»Ali ni nevarno zanjo, da se sprehaja ob tej rani uri? Ceste so polne klatežev.«

Starejši mož ni odgovoril. Sedel je poleg voznika in se plaho oziral na cesto pred seboj. Avto je vozil deset milj z največjo hitrostjo, nato pa zavil v stran in začel iskati po stranskih cestah. Ko se je spet približal dvorcu, je Dick pokazal na gosto zarasel gozd, h kateremu je vodil kolovoz.

»Kakšen gozd je to?« je vprašal.

»Elshamska goščava. Tja gotovo ni šla,« je zajecjal Bennett.

»Pa pogledmo!« je rekel Dick in avto je zavozil na kolovoz.

Cez nekaj minut so že drveli po jasi, obrobljeni z visokimi drevesi, ki so jo s prepletajočimi se krošnjami povsem zatemnili.

»Tu vidim sledove avtomobila,« je rekel Dick iznenada, toda John Bennett je zmajal z glavo.

»Mnogi prihajajo semkaj na piknik,« je rekel. Toda Dick se ni dal pregovoriti.

